

Glasnik MIRA

Godište IV. • Broj 3 • Međugorje • Ožujak 2009. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

„Otajstvo križa blista se -
na kojem Život umrije“...

Draga djeco!

U ovom vremenu odricanja, molitve i pokore iznova vas pozivam: Idite, ispovijedajte svoje grijehе da bi milost otvorila vaša srca i dopustite da vas ona mijenja. Obraćajte se, dječice, otvorite se Bogu i njegovu planu za svakog od vas.

Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

[25. veljače 2009.]

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik:

Informativni centar "Mir" Međugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego

Lektor i korektor: Dragan Naletilić

Adresa:

Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325
Faks: 00 387 36 651 300
Služba pretplate: 00 387 36 653 342
E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr
Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // SHIFT KREATIVNA AGENCIJA

Tisak: Fram-Ziral, Mostar

Uplata pretplate: Informativni centar "Mir" Međugorje d.o.o., „Glasnik mira“

Iz BiH u KM:

Unicredit Bank
Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz svih stranih zemalja:

Unicredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22
IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Iz RH u HRK:

Societe generale - Splitska banka d.d.,
Nalog 14

Broj računa: 2330003-5100201682

Iz RH u EUR:

Societe generale - Splitska banka d.d.
Nalog 14, SWIFT: SOGE HR 22

IBAN: HR 17 2330 0035 1002 0168 2

Iz BiH i RH pretplatu se može uplatiti i poštanskom uplatnicom.

Cijena pojedinog primjerka:

2,5 KM/10 kn
Godišnja pretplata [12 brojeva]
BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 kn;
Zemlje EU: 30 eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 50 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudesa, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

BLAGOVIJEST - MARIJINO ŽIVOTNO "DA" BOŽJEM GLASNIKU

Marijino 'da' omogućilo je utjelovljenje samoga Boga među nama. Častimo je kao osobu, ljudsko biće, koje je na Božji upit odgovorilo svojim 'da'. I ništa više. Marija je Božja Majka upravo s razloga što je izrekla to životno i sudbinsko 'da' Bogu. Sve potonje samo je nužna posljedica toga njezina stava.

fra Tomislav Pervan

Dok budemo promišljali o tajni utjelovljenja koja se dogodila na Blagovijest, kad je Marija izrekla svoje životno, nepodijeljeno 'da' Bogu preko glasnika Gabrijela, htio bih da svomu promišljanju pristupimo i s druge strane.

Naime, htio bih da s tim Marijinim 'da' povežemo i svoje životno, egzistencijalno 'da'. Polazimo od činjenice kako kršćanstvo, poput nekih drugih religija, ne naviješta mogućnost ponovnoga rađanja u ovom ili onom obliku. Za nas postoji samo jedan život – ovaj život – i vječnost. Prednost našega svjetonazora jest upravo u tome što svaka osoba, stvarna, ima stvarnu, neprolaznu, vječnu vrijednost u Božjim očima. On je biće koje se ne gubi u ništavilu ili bezimenosti, kao primjerice u budizmu.

Svatko od nas ima na raspolaganju život i vječnost, i treba se upravo odlučiti za vječnost, a prema jednoj od novijih

Marijinih poruka, za vječni život. Svatko čini od svoga života ono što može i zna, ali iza odluka mora svim svojim bićem stajati. Temeljno, egzistencijalno pitanje ne smije se gurati u stranu i zanemarivati. Svi se moramo odlučiti, izreći svoje 'da' ili 'ne'. Odgovor mora pasti svjesno, u ovome životu. Primjer je uvijek Marija!

A kako smo u ozbiljnu vremenu, u korizmi, koja nas inače sili na temeljitije promišljanje, podsjetio bih ovdje na ono što se odigralo točno prije deset godina u Americi, kad su dvojica sumanutih studenata u *Columbine High School* u blizini Denvera (Colorado) odlučila počinuti pokolj među vršnjacima. U svome bezumnom pohodu ubili su 12 studenata i učitelja, a 23 su ranili, i na kraju počinili samoubojstvo.

Jedan od ubojica je u knjižnici naslonio pištolj na sljepoočnicu 17-godišnje studentice Cassie Bernall i zatražio odgo-

U OVOME BROJU PROČITAJTE:

Fotografiju na naslovnici snimio Foto Đani

ISPOVIJEDAJTE SVOJE GRIJEHE

Poruka za sadašnji trenutak

DUHOVNO SE OBNOVITI ZNAČI POSTATI SPOSOBNIJ I VIDJETI ISUSA

prof. dr. Tomislav Ivančić

KRIŽ

fra Miljenko Šteko

U MEĐUGORJU SE DOGAĐAJU TOLIKA OBRAĆENJA

biskup Giovanni Battista Pichierri

PATNJA – SAMOSAŽALJENJE ILI LJUBAV

s. Dominika Anić

TAJNA JE U PRISNOSTI S ISUSOM I MARIJOM

o. Juan-Carlos Lisa

vor: "Vjeruješ li u Boga?". Ona je odgovorila odlučnim DA – vjerujem. U tom je trenutku odjeknuo pucanj koji joj je raznio glavu. (O svemu se može pronaći iscrpno izvješće na http://en.wikipedia.org/wiki/Columbine_High_School_massacre)

Dok promišljamo o tome kako je upravo to 'da' bilo razlogom što je ubojica pritisnuo okidač, nehotice mislimo na onaj prauzor, zapravo arhetip, na Djevicu Mariju, koja je prije nešto više od dvije tisuće godina izrekla svoj 'da' – svoj 'fiat' Bogu. To je *da* omogućilo utjelovljenje samoga Boga među nama. Častimo je kao osobu, ljudsko biće, koje je na Božji upit odgovorilo svojim 'da'. I ništa više. Marija je Božja Majka upravo s razloga što je izrekla to životno i sudbinsko *da* Bogu. Sve potonje samo je nužna posljedica toga njezina stava.

Ako je ona američka djevojka na svoj način uzor suvremenom naraštaju svojim odlučnim 'da', tim više jest to Marija svima. Pa i svakoj našoj djevojci. Ona je djevojka iz Amerike kazala svoje *da*, odlučila se za Boga i za život. Upravo je to ono što smo slušali na samom početku korizme: "Uzimam danas za svjedoke protiv vas nebo i zemlju da pred vas stavljam: život i smrt, blagoslov i prokletstvo. Život, dakle, biraj, ljubeći Gospodina, Boga svoga, slušajući njegov glas, prijanjajući uz njega, da živiš ti i tvoje potomstvo" (Pnz 30,19.20).

Što bi bilo da je ona kazala *ne* i da je ubojica pošteo njezin život? Mnogim našim sudobnicima bila bi to posve normalna reakcija. Tko zna ima li Boga, u konačnici, isplati li se vjerovati. Pa u očima mnogih suvremenika pravo je ludilo otići onako mlad u smrt zbog odgovora koji za mnoge i ne mora biti istinit. Mnogi u Boga ne vjeruju ili su ga odbacili. Davno je već genijalni Pascal usporedio vjerovanje i nevjerovanje s okladom koju čovjek u životu mora izvesti.

Bi li, međutim, ako je bila vjernica, mogla do kraja života podnijeti nutarnju podvojenost i muku, da je zanijekala vjeru u Božju opstojnost? Ali jer je kazala svoje 'da', i kako to 'da' uključuje u sebi i stvarnu istinu koja ju je stajala života, vjerujemo da je time potvrdila i svoj ljudski identitet, da nije izdala svoje poslanje u svijetu, makar je morala mlada umrijeti. Upravo kao toliki ranokršćanski mučenici. Što bismo, međutim, kazali mi da nam se stavi pištolj na sljepoočnicu? U

Svatko od nas ima na raspolaganju život i vječnost, i treba se upravo odlučiti za vječnost, a prema jednoj od novijih Marijinih poruka, za vječni život. Svatko čini od svoga života ono što može i zna, ali iza odluka mora svim svojim bićem stajati. Temeljno, egzistencijalno pitanje ne smije se gurati u stranu i zanemarivati. Svi se moramo odlučiti, izreći svoje 'da' ili 'ne'. Odgovor mora pasti svjesno, u ovome životu. Primjer je uvijek Marija!

odlučnom trenutku Bog daje i hrabrost, svoga Duha, da se čovjek svrsta na pravu stranu, ako se čovjek u životu u nje ga pouzdaje.

Majka ubijene djevojke odlučila je potom izdati knjigu o svojoj ubijenoj kćeri te je u njoj donijela i njezina pisma. U jednome, upućenu nekomu prijatelju godinu dana prije tragična događaja, citamo: "Pitam se, što će Bog učiniti s mojim životom. Što je moje određenje u životu...? Što Bog namjerava sa mnom?... Uvjerena sam da ću to jednoga dana spoznati. Možda ću tada sagledajući svoj život unatrag pomisliti: 'Oh, da, to je bilo to!'"

Njezino svjedočanstvo vrijedi za vjernike, za kršćane koji vjeruju u apsolutnu istinu, istinu o kojoj nema prijepora, koja je objektivna, jedina ispravna i gdje je onakva smrt zapravo slavodobitnica. Svjedočanstvo koje ima utemeljenje i opravdano je samo ako Bog stvarno i objektivno opstoji. Svako je mučeništvo tragično slavodobitnica ili slavodobitna tragedija. Tragedija u obostranim protežnicama koja se obistinjuje u Božjoj vječnosti i ondje prima pravu nagradu.

I mi smo izazvani izreći svoje 'da' ili 'ne', kao da nam je samokres prislone na sljepoočnice. Htjeli mi to ili ne, pitanje se postavlja i nama s krajnjom zahtjevnosti. Nemoguće mu je izmaknuti. Ali kad jednom izrekemo svoje 'da', onda je ono neopozivo. Upravo kao i krštenje na početku našega života. Ono je nešto kao vječna tetovaža na našem duhu i biću. Ono je neopoziv čin koji je na nama izvršen, kojim smo urezani u Božji dlan, zauvijek.

Jednom smo zauvijek obilježeni Kristovim znamenom, znamenom Trojstva. Kao što je gotovo nemoguće skinuti s kože tetovažu ako se jednom nanese, tako je nemoguće skinuti s čovjeka biljeg krštenja kojim smo obilježeni, ma kako se čovjek kasnije u životu ponašao. Bog će uvijek tražiti na nama svoj znamen, makar se mi i odvratili od njega. Izrekemo li pak svoje 'da', onda se moramo u životu ponašati i djelovati u skladu s tim svojim 'da'. Stoga je vrijeme korizme ujedno i vrijeme katekumenata, pripreme na krštenje. Ili pak obnove osobnoga krsnog zavjeta. Neporecivi pristanak uz Isusa Krista.

Skrenimo stoga pozornost na Mariju, koja nosi u sebi Sina Božjega. Nosi Onoga koga današnji svijet upravo treba. Ona

I mi smo izazvani izreći svoje 'da' ili 'ne', kao da nam je samokres prislone na sljepoočnice. Htjeli mi to ili ne, pitanje se postavlja i nama s krajnjom zahtjevnosti. Nemoguće mu je izmaknuti. Ali kad jednom izrekemo svoje 'da', onda je ono neopozivo. Upravo kao i krštenje na početku našega života. Ono je nešto kao vječna tetovaža na našem duhu i biću. Ono je neopoziv čin koji je na nama izvršen, kojim smo urezani u Božji dlan, zauvijek.

nam veli gdje je Bog, kakav je Bog, kako ga pronaći u životu, na koji način pronaći život, koje prioritete staviti u životu kao ljudi koji mole i djeluju, ljudi koji se odlučuju. Svi smo pozvani kao ona izreći svoje životno *da*. *Da* životu, *da* svomu krštenju,

da svomu kršćanstvu, *da* svemu onomu što dolazi od Boga preko Isusa do nas. Marija je tu najbolja, najizvrsnija posrednica. Neka nas ona vodi prema konačnome cilju. A ovih dana prema žarištu, Kristu na Golgoti i proslavljenom, uskrslom Gospodinu.

ISPOVIJETAJTE SVOJE GRIJEHE

Odricanje od ovisnosti ili poroka uvijek je imalo veliku važnost u praksi Crkve. No, ne smijemo ostati samo na toj razini. Moramo krenuti korak dalje. To prije svega znači ustrajati, i od odricanja krenuti prema darivanju. Ono što smo uštedjeli trebali bismo podijeliti drugima, na prvom mjestu potrebnima. Treći i najvažniji korak u odricanju jest odricanje od grijeha, to jest nutarnja pokora koja vodi k obraćenju srca.

Na Čistu srijedu ili Pepelnicu započelo je sveto vrijeme kroz liturgijsku godinu, koje nazivamo korizma. To je vrijeme milosti i spasenja u kojem smo svi pozvani na potpuni zaokret. Papa Benedikt XVI. u svojoj korizmenoj poruci za 2009. godinu kaže: "Na početku ove korizme, koja predstavlja intenzivniju duhovnu pripravu, liturgija nam ponovno predlaže tri pokorničke vježbe vrlo drage biblijskoj i kršćanskoj tradiciji – molitvu, milostinju i post – kako bi nas pripremila bolje proslaviti Uskrs i tako iskusiti Božju moć koja, kako ćemo slušati na vazmenom bdijenju, 'goni zločine, pere krivice i nevinost vraća palima, a radost tužnima. Goni mržnje, uspostavlja slogu i sagiba vlasti' (Vazmeni hvalospjev)". Papa nadalje kaže: "Odricanjem od materijalne hrane koja hrani tijelo, olakšava se nutarnju raspoloživost za slušanje Krista i hranjenje riječju spasenja... Postom i molitvom omogućujemo Isusu da dođe i utaži onu dublju glad koju osjećamo u srcu: glad i žeđ za Bogom. Istodobno, post nam pomaže da postanemo svjesni situacije u kojoj žive mnoga naša braća... Post, ako dobro pogledamo, ima kao svoj krajnji cilj pomoći svakome od nas, kao što je pisao sluga Božji Ivan Pavao II., učiniti od samoga sebe potpuni dar Bogu".

Vrijeme odricanja, molitve i pokore

U poruci od 25. veljače Gospa nam posvještuje da je korizma vrijeme odricanja, molitve i pokore. Mnogi će nas i ove godine kao i do sada priupitati, čega smo se odrekli. Istovremeno će se pohvaliti kako su se oni odrekli slatkiša, pušenja, pića ili nečeg drugog. Prisutna je uvijek opasnost da odricanje ostane na vanjskoj razini ili da traje samo četrdeset dana. Odricanje od ovisnosti ili poroka uvijek je imalo veliku važnost u praksi Crkve. No, ne smijemo ostati samo na toj razini. Moramo krenuti korak dalje. To prije svega znači ustrajati, i od odricanja krenuti prema darivanju. Ono što smo uštedjeli trebali bismo podijeliti drugima, na prvom mjestu potrebnima. Treći i najvažniji korak u odricanju jest odricanje od grijeha, to jest nutarnja pokora koja vodi obraćenju srca.

Odricanje uvijek treba pratiti pojačana molitva, osobito u ovom povlaštenom vremenu. Molitva nam pomaže nadvladati i najteže kušnje. Treba moliti uvijek iz jednostavnosti svoga srca. Gospa u Međugorju posebice preporučuje molitvu krunice jer je ona moćno oružje protiv đavla. Snažna je jer u krunici razmatramo o Isusovu životu i našem otajstvu spasenja. Charles de Foucauld kaže kako je "molitva razgovor s Bogom. Moliti znači hvaliti Boga. Moliti znači reći Bogu da ga se ljubi. Moliti znači na Boga usmjeriti duh i srce. Moliti znači tražiti od Boga oprostjenje. Moliti znači zazvati Boga upomoć. Moliti znači zamoliti Boga za svetost i za spasenje, za nas i za sve ljude". Moliti se uči moleći. Molitva odražava naš život. Kako molimo, tako i vjerujemo, i obratno. Po molitvi na nas silazi Duh Sveti koji nam pomaže živjeti krepostan život.

Upravo nam pokora pomaže da poboljšamo duhovni život. Svatko tko čini pokoru priznaje vlastitu slabost i istovremeno žali zbog toga. Prava pokora sastoji se upravo u prihvaćanju iz Božje ruke i svega što nam život donosi. Prakticiranje pokore istodobno nas sili na donošenje odluke da ćemo se popraviti i biti bolji. Pokora uje-

dinjena s molitvom priskrbit će nam Božju snagu koja će nam pomoći da pobijedimo napasti. Isus nam je dao primjer: On četrdeset dana u pustinji čini pokoru, posti, moli i pobjeđuje napasnika. Isus nam je primjer u svemu pa tako i u pokori. Treba biti ustrajan. Pokora nas čisti, oslobađa naša srca od ropstva i otvara nam vrata neba.

Ispovijedajte svoje grijeha

U središtu Gospine poruke je poziv na ispovijedanje grijeha. Grijeh je glavni čovjekov neprijatelj jer ruši prijateljstvo između Boga i čovjeka. Nema čovjeka koji ne griješi. Zato svakome od nas treba susret s Isusom Kristom u sakramentu ispovijedi. Nakon što je Adam sagriješio, Bog nije potpuno zatvorio vrata raja, nego je pokazao svoje milosrđe pomirujući sa sobom svijet po svom Sinu i našem Gospodinu Isusu Kristu. Isus je započeo svoje poslanje na zemlji riječima: "Obratite se i vjerujte evanđelju" (Mk 1,15). Uzlazeći ne nebo, Isus apostolima i njihovim nasljednicima daje vlast opraštanja grijeha riječima: "Primit Duha Svetoga. *Kojima otpustite grijeha, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im!*" (Iv 20,22-23).

Gospa nas je u više navrata pozvala da ozbiljno pristupimo sakramentu ispovijedi. U poruci od 25. studenog 1998. Gospa kaže: "...Neka vam sveta ispovijed bude prvi čin obraćenja, a onda, draga djeco, odlučite se za svetost. Neka vaše obraćenje i odluka za svetošću počne danas, a ne sutra. Ja vas, dječice, sve pozivam na put spasenja i želim vam pokazati put prema raj. Zato, dječice, budite moji i odlučite se sa mnom za svetost. Dječice, prihvatite molitvu s ozbiljnošću i molite, molite, molite". Isus je ustanovio sakrament ispovijedi za sve grješne članove Crkve, za sve one koji padnu u teški grijeh i izgube krstnu milost. Ispovijed nam otvara mogućnost obraćenja i ponovnog zadobivanja milosti pa tako crkveni oci ispovijed prikazuju kao "drugu dasku spasa nakon brodoloma milosti".

Obraćajte se i otvorite se Bogu

Iskrena ispovijed uvijek vodi potpunom obraćenju, a obraćenje je promjena čitavog života, djelovanja i mišljenja. To je potpuni zaokret. Takav zaokret se dogodio, primjerice, sv. Pavlu, sv. Augustinu, sv. Franji i mnogim drugim svecima. Obraćanje nas vodi odricanju od grješnog nači-

na života, poganskih običaja i usmjerava nas da se potpuno otvorimo Bogu, njegovu planu i djelovanju, na što nas i Gospa poziva. Obraćanje se treba najprije dogoditi u našim mislima, a onda u željama i volji. Treba se okrenuti od mraka i vjerovati u svjetlo, treba misliti i govoriti pozitivno. Istinski primjer obraćenja imamo u prisposobi o rasipnom sinu i milosrdnom ocu (Lk 15, 11-24). Tu imamo sve elemente udaljevanja od očinske sigurnosti, od kuće pa sve do bijede i poniženja. Sin se ipak ne predaje, kaje se, donosi odluku da će se popraviti i vraća se na ispravan put, na put obraćenja. Ovaj rasipni sin predstavlja svakog čovjeka koji se vraća Bogu i zajedništvu Crkve.

Obraćanje je, prema riječima pape Benedikta XVI., stvarna obnova. Jedino se u tom osobnom odnosu s Kristom i samo u susretu s uskrslim Kristom može postati izvornim kršćaninom. Tako nam se otvara cijela Kristova mudrost i samo bogatstvo istine. Neka nas na našem korizmenom putu oslobađanja srca od grijeha pomogne Blažena Djevica Marija, ubrza naše obraćenje, povratak u Očevu kuću i učini ovu korizmu plodnom i svetom.

KRIŽ

Veliki jubilej u kojem slavimo osamstotu obljetnicu franjevačkoga reda (1209. - 2009.), duboko je ukorijenjen, vjeruje sam sv. Franjo, u „božansko nadahnuće“. Baš to nadahnuće Crkva je prepoznala i potvrdila po papi Inocentu III. — u smislu odobrenja franjevačkoga Pravila i života. Oni koji su prigrllili Franjinu karizmu, svih tih osam stoljeća bijahu pozvani najprije tražiti Duha Gospodnjega i njegovo sveto djelovanje (usp. PPr 10, 8.). Stoga i ova obljetnica nije ništa drugo doli iščitavanje milosti u tom svetom djelovanju, preko molitve i obraćenja, u današnjem hodu prema jasnoći sutrašnjega franjevačkog identiteta, koji je bitno satkan po simbolu križa.

fra Miljenko Šteko

U smislu gore rečenoga, franjevci koji pastoralno skrbe u župi Međugorje organizirali su pred korizmu sedmodnevnu molitvu i pobožnost pred križem Gospodinovim, onim preslikom svetodamjanskoga križa, koji se svojim neobičnim oblikom razlio po brojnim izvedbenicama koje obilježavaju mnoštvo sakralnih prostora, nastambi i usputnica franjevačkoga ozemlja. Ovo molitveno vrijeme povezalo je još jedan međugorski jubilej – 75. obljetnicu gradnje križa na Križevcu. Ovo najviše brdo (520 m) u ozemlju župe Međugorje prepoznatljivo je po betonskom križu visoku 8,56 m, koji su župljani dovršili 15. ožujka 1934., a na kojem stoji napisano: „Isusu Kristu, Otkupitelju ljudskog roda, u znak svoje vjere, ljubavi i nade, u spomen 1900. godišnjice Muke Isusove“. U križište su ugrađene moći jeruzalemskoga križa Isusova, donešene za tu prigodu iz Rima. Od tada se na Križevcu slavi sv. Misa u prvu nedjelju nakon Male Gospe, u čast blagdana Uzvišenja Svetog Križa.

Križ – novo stablo života

Znamo da križ po Kristovoj smrti i uskrснуću postaje znak pobjede i života, te stoga obilježava sve realitete kršćanskih odražaja. Crkva je uvijek ljubomorno čuvala onu pouku koju je sv. Petar izrekao poslije Isusova Uskrsnuća: „Pouzdana dakle neka znade sav dom Izraelov da je toga Isusa kojega ste vi razapeli Bog učinio i Gospodinom i Kristom!“ (Dj 2,36), te trajno učila kako je to bila „Ljubav do kraja“ (Iv 13,1). Ljubav koja je Kristovoj žrtvi dala vrijednost otkupljenja i zadovoljštine – za sve. Isusova smrt na

križu, stoga, ostaje vrhunski znak Isusova potpunog predanja za grješnike. A mi, grješnici, kako nas je poučila još otačka teologija u govoru o Kristovu križu, pozvani smo prepoznati križ kao *novo stablo života*.

Tako ga je prepoznao i sv. Franjo, sam duboko označen znakom križa. Toma Čelanski, govoreći *O Franjinoj pobožnosti prema Križu* kaže kako mu je konačno sve bilo strano osim dičiti se križem Gospodinovim: „To spoznati dano je samo onomu kojemu je dano da iskusi... Neka, dakle, govori šutnja, gdje riječ nema što reći...“ (2 Čel 203).

Počevši od tunike koju je Franjo izabrao nakon obraćenja u znaku križa – znaka Tau, sve je kod njega odisalo, na njemu svojstven način, pobožnosti prema križu. Tau križ, oblikovan prema grčkome velikom slovu T, najjednostavniji je od svih oblika

križa, a Franjo ga je dobro poznao budući da su se njim služili monasi sv. Antuna Pustinjaka, i uklesavali ga na putovima i nastambama kuda je i sam prolazio. Čelano će u raspravi o čudesima (2-3) kazati kako je i Franjo, „više nego ostale znakove volio je znak Tau... Njime je označivao pisma što ih je odašiljao i posvuda je njime oslikao zidove ćelija“. Znamo po sačuvanom autografu, koji je Franjo napisao bratu Leonu, kako se sam potpisao znakom Tau, a on je i naslikan na zidovima kapelice sv. Magdalene u Fonte Colombu.

Franjo, vidiš li da mi se ruši kuća? Pođi i popravi je!

No, križ Franju prati i prije obraćenja. Još kao svjetovni mladić, dok je maštao o ispraznim viteškim podvizima, usnuo je san u kojem mu je Gospodin pokazao palaču punu oružja, koje je, prema životopisu sv. Bonaventure, bilo obilježeno znakom Kristova križa (usp. LM I, 3). A kad je zakoračio na svoj obraćenički put – prolazeći pokraj crkve sv. Damjana, u duhu potaknut ući će i tu se pomoliti – ugledao je neobičan križ i pred njim kleknuo pomoliti se. I dok se on žarko molio, lik Raspetoga s križa progovara i zove ga po imenu: „Franjo, vidiš li da mi se ruši kuća? Pođi i popravi je!“ Tu mu je srce ranjeno. Sjetio se Gospodinove muke. Klara će u svojoj *Oporuci* kazati da je nakon ovoga događaja *napustio svijet* (usp. OKL, 10-11). Sigurno je i Franjina *Oporuka* na ovome tragu, u kojoj je i ispisao svoju molitvu: „I Gospodin mi dade toliku vjeru u crkvama, da sam ovako jednostavno molio i govorio – Klanjamo ti se, Gospodine Isuse Kriste, ovdje i po svim crkvama tvojim koje su po cijelome svijetu, i blagoslivljamo te, jer si po svome svetom križu svijet otkupio“ (OP 5). Taj križ prati Franju i njegovu zajednicu, koja od njega uči moliti pred križem: „O uzvišeni i slavni Bože, prosvijetli mi srce. Daj mi pravu vjeru, savršenu ljubav, duboku poniznost, razum i spoznaju da vršim tvoje zapovijedi. Amen!“ (Molitva pred križem). I dok u povučenosti i molitvi traži prosvjetljenje, evanđelje mu, kao i mnogo puta ranije, progovara o obilježenoj životu mukom i križem: „Pošto se najprije pobožno pomolio, s oltara je uzeo evanđelistar i dao da mu ga jedan od subrača, čovjek zaista pobožan i svet, otvori u ime presvetoga Trojstva. I kad se kod svakog od tri otvaranja knjige svaki puta namjerio na Gospodinovu muku, čovjek pun Boga razabrao je da se u Kristu mora tako suobličiti s

patnjama i bolima muke, prije nego što se odijeli od ovoga svijeta“ (LM XIII, 2).

Približimo se Isusovim ranama

Kad i nije bilo svetih knjiga braća su, „poučena primjerom i riječju oca, koji im je neprestano govorio o Kristovu križu, namjesto svetih knjiga, danju i noću, neprestanim pogledima listala knjigu Kristova križa.“ (LM IV, 3). U Perušinskoj legendi govori se kako je idući putem nedaleko od crkvice Svete Marije Porcijunkulske, na sav glas naricao i zapomagao. Dok je tako išao, sreo ga je neki dobri čovjek i upitao: Što ti je, brate? – pomislivši da ga je bolest priti- brao je da se u Kristu mora tako suobličiti s

tako ići po cijelome svijetu, naričući bez ikakva obzira i oplakujući muku svoga Gospodina“ (LP 37).

Naposljetku, i sam je obilježen ranama Isusovim. Toma Čelanski piše: „Novi je čovjek Franjo zasjao novim i zapanjujućim čudom, kad se pokazao urešenim posebnom povlasticom, koja prošlim stoljećima nije dana; bio je, naime, odlikovan svetim ranama i u ovome smrtnome tijelu suobličen tijelu Propetoga. (...) Cjelokupno, kako Božjega bilo je usmjeren prema Gospodinovu križu. Od početka, otkako je počeo viteški služiti Propetomu, na njemu su zasjala različita otajstva križa...“ (1 Čel 2). Zato je i mogao pri kraju svoga ovozemnoga života kazati: „...znam Isusa Krista siromašna i propeta“ (2 Čel 105).

Da bi nam bila jasnija kasnija franjevačka evangelizacija, nije naodmet čuti i što predstavlja općepoznato uprizorenje u mnogim franjevačkim crkvama i samostanima, a odnosi se na sljedeću zgodu: „Pošto je završio propovijed pticama, prekrizio ih je i dopustio im da odlete. Na to se ptice dignu u zrak divno pjevajući. Kako je sveti Franjo načinio znak križa, razdijelile su se na četiri strane: jedan dio odleti na istok, drugi na zapad, treći na jug, a četvrti na sjever. Svako je jato pjevalo vrlo lijepo. Ovo je za svetog Franju bio znak kako će njegovi učenici običi cijeli svijet, propovijedajući Kristov križ koji je obnovio sveti Franjo. Jednako kao što su ptice, kojima je sveti Franjo propovijedao i nad kojima je načinio znak križa poletjele na sve četiri strane svijeta, tako će i njegovi učenici, poput ptica koje ništa ne posjeduju, poći u svijet s potpunim predanjem u ruke Božje providnosti“ (Cvj 16).

Franjevačka, i svaka druga evangelizacija u kršćanstvu, ima smisla i može imati ploda samo ako je čula glas koji upućuje raspeta Ljubav s križa, pozivajući čovjeka na suradnju i na zauzimanje oko ostvarenja iskonskoga božanskoga plana, koji ljude po toj Ljubavi želi preobraziti u djecu Božju i učiniti da dođu u zajedništvo Njegova trojstvenog života (usp. Ef 1, 4). U tome se sastoji jezgra franjevačkoga i općenito kršćanskoga poslanja. Franjo je plakao baš zato što nije uzvraćao na darovanu Ljubav. Može li još išta dotaknuti srce današnjega čovjeka? Hoće li naše oči prosužiti? Približimo se Isusovim ranama! One će biti uvijek žive, sve dotle dok svijet (i ti i ja u svijetu) ne bude potpuno pomiren. Crpimo u njima snagu za vlastito poslanje!

Snimila Ljudja Paris

PATNJA - SAMOSAŽALJENJE ILI LJUBAV RAZMIŠLJANJE UZ KORIZMU

s. Dominika Anić

U pogodnosti patnjom postoje uvijek dva smjera. Jedan vodi u očaj, samoću, samosažaljenje, odbacivanje, pa sve do mržnje i potrebe da se osvetimo onima koji su nam prouzrokovali patnju — i ljudima i Bogu. Drugi smjer prema kojem nas može odvesti patnja pokazao nam je Isus svojim životom. To je put preobrazbe, put prihvaćanja patnje kao pročišćavajuće stvarnosti iz koje se izlazi zreliji, plemenitiji i zauzetiji za životne izazove.

Korizmeno vrijeme za kršćanina je jedno od najzahtjevnijih vremena u crkvenoj godini. I onda kad mi to ne bismo htjeli ili željeli, korizma nas zahvaća i nuka da zastanemo pred svojim životom, te dovodi u pitanje cjelokupno naše djelovanje, našu vjeru. Naravno, ona može proći u velikim pokorničkim treninzima, a da se opet nađemo na istom ako ne i gorem putu. Korizma je prikladno vrijeme koje nas poziva da se izravno i strpljivo zaputimo u najdublja stanja naše duše. Poziva nas na korjenito i iskreno susretanje osobito s pitanjem patnje i njezina smisla u horizontu Božje riječi i vjere u Isusa Krista.

Patnja po Jobu

Jedan od osobito autentičnih likova u Svetom pismu, kad je u pitanju ljudska patnja, svakako je starozavjetni Job. Pravednik koji iskustveno proživljava nevjerovatnu patnju, ali ni jednoga trenutka ne gubi povjerenje u Boga. Vrijeme korizme povlašćeno je vrijeme za ozbiljno razmišljanje o fenomenu ljudske patnje ali i iskrenog susreta s našim stavovima prema njoj u našem vlastitom životu i prema patnji drugih ljudi koji su nam više ili manje bliski.

Kad s određene distance promatramo patnju drugih ljudi i prosuđujemo njihova ponašanja, uvijek smo u opasnosti da donesemo krivu procjenu ili zaključak. Ali kad patnja pohodi nas osobno, kad postane dio naše svakidašnjice, kad ostanemo sami na svom „životnom bojištu“, tu se krije naša šansa da se pokažemo vjerni i odlučni.

Vratimo se starozavjetnom Jobu, koji je kroz patnju prolazio cjelinom svoje ljudskosti, dopustivši joj da ga sažeže iznutra, da ga do u srž očisti, da u njemu ostane tek „gola“ vjera u Boga koji sve daje i sve uzima. Nakon svega u njemu je ostala tek potreba da sve blagoslivlja. Do toga isku-

stva nije Job došao lagano. Prošao je težak put između borbe i predanja, između toliko nerazumijevanja i svoga i prijatelja i vlastite žene. Job svjedoči da s vjerom nije kao s nekim priručnim pomagalom kojega potegnem uvijek kad mi zatreba. Jobova patnja pokazuje kako vjera u Boga nije nikakva brza i lagana utjeha.

Bilo bi dobro u ove korizmene dane polako čitati knjigu o Jobu, kako bismo bolje razumjeli čovjeka vjernika koji pati. Job se nije sramio svoje patnje. Nije se skrivao u svojoj patnji, a nije s njome ni demonstrirao među ljudima. Nije se bojao ni poruga i osuda svojih suvremenika, ni najbližih. Nije želio izazivati njihovo sažaljenje ili tražiti da ga lažno i privremeno tješe. On je patio dostojanstveno. On je svim svojim bićem bio urođen u stvarnost patnje koja ga je snažila, koja mu je postala sastavnim dijelom života, premda su ga čak i njegovi držali pravednim ali su opet smatrali možda je patnju – kojoj je izložen – sam skrivio. S time se Job nije mirio. Postoji patnja kojoj nema uzroka u nama. Job je tomu ostao iskren.

Pravedna patnja

Kako možemo povezati pravednost s patnjom? Našom ljudskom logikom to nije moguće. Kad razmišljamo o patnji, obično je vežemo za one koji je, po našoj prosudbi, zaslužuju: grješnici ili oni koji se ne ponašaju dobro. Za takve gotovo da priželjkujemo patnju kao kaznu. Patnju nam je teško povezati s pravednošću i s pravednicima. A Sveto pismo nam upravo o takvoj naravi patnje progovara i svjedoči. Kroz spomenutog Joba, a još više kroz Isusa iz Nazareta o čijoj patnji, mucu i smrti na križu razmišljamo osobito u ove korizmene dane.

Ono što je za nas bitno jest da sebi posvijestimo istinu kako u naš ljudski život spada i patnja i križ s kojima se susrećemo

htjeli mi to ili ne. No, to nije ni tragedija ni kazna. Isus je svojom patnjom posvetio ljudsku patnju. Ona u sebi ima iscjeljujuće i pročišćujuće moći ako je osmišljena nečim višim, ljubavlju. Ona nije neotklonjiva sudbina, nego logika života i dio tajne postojanja.

Sjetimo se ponovno Joba, koji je u svojoj patnji posve autentičan, iskren, gleda joj u oči. Ništa joj ne nadodaje niti oduzima. Stoji u istini pred svojim Bogom i samo pred njim izlijeva svu gorčinu i jad svoga srca. On tako dobro detektira svoje unutarnje stanje i stoji pred sobom i pred Bogom posve razgoljen i predan. Patnju nije tražio, a kad mu je došla, prihvatio ju je i molio Boga da ga ne napusti već da bude uz njega kao nada i svjetlo. Nije molio da ga oslobodi na neki izvanredan ili magijski način, nego da mu dadne snagu da ne klonе, znajući da je patnja, ma koliko teška bila, ipak prolazna i mora naći svoj uvir u nečemu višem.

Ponekad se može dobiti dojam kako čovjek patnik rezignira, kako je dotakao

rub svakoga smisla, došao gotovo do očaja. Iskustvo samoće ili krivih nagovaranja razdire ga, ali u vjeri ostaje čvrst.

Isus je prolazio isto. Smijemo razmišljati o tome koliko ga je boljela nevjera naroda, malovjernost učenika, Judina izdaja – kako ga je pogodio lažni, „prijateljski“ poljubac u vrtu maslina. Kako ga je razdiralo nerazumijevanje i bijeg učenika, Petrov strah i zatajenje... Što mu je bilo teže – krive optužbe i fizičko maltretiranje bezbožnih vojnika, zloradost i mržnja duhovnih i svjetovnih moćnika ili odbacivanje onih s kojima je sve dijelio?

Osobna patnja

Korizma je vrijeme koje pred svakoga od nas stavlja ozbiljno pitanje: Kako stожim s prihvaćanjem osobne patnje? Jesam

li tu autentična, iskrena? Bunim li se i na najmanju patnju koja me dopadne, koja me snađe i kad je ne tražim? Nije naša vjera, vjera tražene patnje, nego vjera višega smisla, u kojoj i netražena patnja nužno mora biti osmišljena.

U pogodnosti patnjom postoje uvijek dva smjera. Jedan vodi u očaj, samoću, samosažaljenje, odbacivanje pa sve do mržnje i potrebe da se osvetimo onima koji su nam prouzrokovali patnju – i ljudima i Bogu. Ako polazimo od činjenice da mi nismo zaslužili patnju, onda u sebi stvaramo ogorčenost i cinizam. I (s) takvim ljudima uvijek je teško. Oni neprestano traže krivca za svoju životnu nesreću i tako opravdavaju svoj neizlječivi pesimizam i nezadovoljstvo.

Drugi smjer prema kojem nas može odvesti patnja pokazao nam je Isus svojim životom. To je put preobrazbe, put prihvaćanja patnje kao pročišćavajuće stvarnosti iz koje se izlazi zreliji, plemenitiji i zauzetiji za životne izazove. Put je naporan. Potrebna je živa vjera i snaga od Boga tražena. To je put križa ili križni put, za ljude, za prijatelje. Čovjek ne može sam njime hoditi. Potreban mu je Bog. I tek tada ljudska patnja će doživjeti svoj vrhunac u ozarenosti uskršnjim otajstvom.

I nema ništa dragocjenije nego susresti čovjeka kojega je patnja tako pročistila da mu je ostavila u zalag samo zahvaljivanje za sve, prihvaćanje životnih izazova kao uvijek novih mogućnosti za puninu dobrote i ljubavi. U blizini takvih ljudi nam je ugodno. Iz njih zrači neka duboka suzdržana radost, mudrost, razboritost, ali i odvažnost za svakidašnje životne zadatke. Oni svoju patnju ne prihvaćaju kao slomljene osobe od kojih se više u životu nema što očekivati, koji su još „mladi“ a duhovno umrli novim zadatcima, novom širenju dobra. Korizma je vrijeme razmišljanja o patnji, jednom od najtežih pitanja ljudskoga postojanja. Isus nudi svoj odgovor a kojega svatko mora na svoj način prihvatiti, jer ništa nije tako osobnije kao vlastita patnja i istodobno nigdje se čovjek ne prepoznaje čovjekom kao u solidarnosti s patnjom drugoga i onda kad je „dokraja“ ne razumije.

Neka nam ova korizma bude plodonosna u prepoznavanju istinskih vrijednota koje se radaju iz duboko proživljene i osmišljene patnje, te iz blizine patnje bližnjih oko nas.

Snimio Tvrтко Bojić

DUHOVNO SE OBNOVITI ZNAČI POSTATI SPOSOBNIJI VIDJETI ISUSA

prof. dr. Tomislav Ivančić

U prošlom broju našega lista pisali smo o duhovnoj obnovi u župi Međugorje održanoj 30. i 31. siječnja te 1. veljače, koju je vodio prof. dr. Tomislav Ivančić. U ta tri dana vlč. Ivančić govorio je župljanima, mladima, očevima i majkama, zaposlenima te vodičima i djelatnicima. Držimo da održana duhovna obnova prelazi granice župe pa, stoga, objavljujemo razmišljanje upriličeno za mlade.

Foto Đani

Dragi mladi prijatelji, obično za ovakvih događaja kažemo da trebamo biti bolji, a ja vam kažem da ne trebamo biti bolji već trebamo biti dobri, a to znači, budimo prijatelji Isusa iz Nazareta i sve će biti savršeno. Volio bih da se to danas dogodi sa svima nama.

Duhovna obnova znači biti svjestan sebe, biti ponosan, ne bojati se nikoga, biti čovjek koji čvrsto stoji na svojim nogama. Kad kažemo duh, to znači da si to ti kao osoba; ja nisam ruka, nisam prst, nisam glava, pa se pitam tko sam. Ja sam onaj koji svoju ruku, svoj prst, svoju glavu – sve oživljava. Misao ne možeš vidjeti. Čak ni riječ – ako kažem čovjek – tu riječ ne vidi-

te. Tijelo vidimo, ono je opipljivo, vidljivo, ali ti nisi tijelo, ono umire i ide u grob, a ono po čemu si čovjek, po čemu si hrabar, po čemu si vrhunski čovjek, to je duh. To je to po čemu misliš, po čemu znaš učiti, moliti, raditi, ispričati vic, to je tvoja duhovna dimenzija, to si ti kao čovjek. To je duh, i mi to želimo obnoviti. Stoga duhovna obnova nije samo ići u crkvu, sjesti u kut, moliti, ne grijehiti. Grijeh ne ranjava Boga, grijeh ranjava čovjeka, tebe. Sjeti se kad si se s nekim posvađao, opsovao, napio se, kad si gledao besramni film – ti si ranjen, ti si pogoden i nemiran, ti si skrivao ono što si činio. Ili ako si arogantan, nasilan, svadljiv, svatko te nastoji izbjeći. Prema tome, kad si

zao, kad griješiš, ti sebe ranjavaš, tvoje žile ne mogu puštati krv u mozak, ti ne funkcioniraš kako treba, ti se dijeliš od drugih – to je pakao. Zato, nemojte se Boga bojati nego volite Boga. Bog nikoga od vas ne će baciti u pakao, Bog te hoće izvući iz pakla. Ako se drogirao, ako psuješ, ako piješ alkohol, ti ubijaš svoje tijelo, ti ubijaš svoju dušu i Bog zbog toga plače jer te voli. Bog te želi izvući iz tvoga pakla. (...)

Kad griješiš, sebe ranjavaš

Najviše bolesti nastaje jer je duša bolesna, a nju ne liječi ni psihijatrija ni medicina. Tijelo je tromo, ali ti si čovjek po svome duhu – tijelu možeš reći da ustane, da

radi, da gimnasticira. S tijelom smo samo u ovom, sadašnjem trenutku, s njim ne možemo otići u prošlost ili budućnost, ali s duhom možemo, možemo reći da ćemo za deset godina biti takvi i takvi. Duhovna obnova samo je tebi pomoć, a nije to pomoć Bogu, župniku, tvomu vjeroučitelju, nastavniku; to je pomoć tebi da budeš čestit, uspješan, vrhunski čovjek. Duhovna obnova je obnova tebe kao čovjeka, obnova tvoje savjesti. A što je savjest? Ona je kao tvoj dobar prijatelj, kao policajac na cesti koji ti kaže da na tom mjestu ne smiješ voziti više od četrdeset na sat, a ako voziš sto pedeset otići ćeš s ceste, poginut ćeš. Savjest ti kaže: ne smiješ psovati, ne smiješ ogovarati, nemoj biti bezobrazan prema roditeljima, nemoj danas biti lijen, ustani na vrijeme, to je savjest. I ako to napraviš, blago tebi. Savjest ti kaže nemoj psovati, nemoj govoriti ružne riječi, danas nekoga ohrabri, govori lijepe i nježne riječi – kad to činiš, čitavo tvoje tijelo postaje zdravo.

Znanost o duhovnoj obnovi, a ona je danas vrhunski znanost, kaže: Svaka tvoja negativna riječ, svaka tvoja psotka, ogovaranje, svako tvoje mrmljanje ubija stanice tvoga tijela i tvoga mozga. Znači, kad god misliš negativno – ne mogu, ne bih – ubijaš stanice svoga mozga, postaješ nesposoban i tromiji. Sjeti se toga kad svojoj majci kažeš neku ružnu riječ, bježiš od nje; sjeti se kad svomu kolegi nešto opsuješ, ne možeš ga više pogledati u oči, a ne će ni on tebe jer si zao čovjek. A kad si zao, nitko ne će s tobom. Savjest je naš organ koji nam govori: Čovječe, ako hoćeš biti sretan, govori dobre riječi, ne psuj nego blagoslivaj ljude, nemoj ljenčariti nego idi raditi, nemoj nikad reći da ne možeš već kaži da možeš i hoćeš.

Bog je tvoj otac

Duhovna dimenzija jest i intelekt, a to je sposobnost da uvijek praviš nove i nove stvari, inovacije. To je sposobnost da budeš kreativan. To je duhovna dimenzija. Životinje ne voze i ne prave motore, ne prave kuće, nemaju struju, nemaju atomsku energiju, one ne prave ceste, itd. Zašto? Zato jer nemaju duha, njima ne treba duhovna obnova. Prema tome, ono po čemu se čovjek bitno razlikuje od životinje jest to što ti imaš duh – ti razmišljaš, učiš, moliš, razgovaraš, misliš, odlučuješ; možeš postati vrhunski čovjek ili biti nitko i ništa, biti obična ništarija. O tebi zavisi što ćeš biti, imaš slobodnu volju i možeš se odlučiti. Zato je bitan karakter, ona sposobnost u nama da

Znanost o duhovnoj obnovi, a ona je danas vrhunski znanost, kaže: Svaka tvoja negativna riječ, svaka tvoja psotka, ogovaranje, svako tvoje mrmljanje ubija stanice tvoga tijela i tvoga mozga. Znači, kad god misliš negativno – ne mogu, ne bih – ubijaš stanice svoga mozga, postaješ nesposoban i tromiji. Sjeti se toga kad svojoj majci kažeš neku ružnu riječ, bježiš od nje; sjeti se kad svomu kolegi nešto opsuješ, ne možeš ga više pogledati u oči, a ne će ni on tebe jer si zao čovjek. A kad si zao, nitko ne će s tobom. Savjest je naš organ koji nam govori: Čovječe, ako hoćeš biti sretan, govori dobre riječi, ne psuj nego blagoslivaj ljude, nemoj ljenčariti nego idi raditi, nemoj nikad reći da ne možeš već kaži da možeš i hoćeš.

Foto Đani

mi gdje Bog nije? A kako hvatamo misao? Tako da je čuješ – u tebe ulazi glas, dolazi riječ i preko riječi razumiješ – da, ja sam čovjek. Ti si čovjek i razumiješ, ne vidiš a razumiješ. Ako ti kažem da dođeš sutra i dat ću ti milijun dolara, taj novac ne vidiš, ali čuješ rečenicu: Velečasni je rekao da će mi sutra dati milijun dolara. I ti si sretan, ne vidiš novac, ne vidiš riječi koje sam ti rekao, a znaš da ćeš sutra dobiti milijun dolara. Misao ne vidiš, ali od nje živiš. Bog je kao i misao, kao što hvataš misao, na isti način hvataš i Boga. Bog je zapravo vječito tu.

Isus je tu, s tobom

Da bismo vidjeli kako možemo Boga susresti, načinimo malu vježbu: Pogledajte lijevo i desno one koji do vas sjede. Pokušajte ih susresti, pogledajte ih u oči. Ako se bojiš nekoga pogledati u oči, znači da s tobom nešto nije u redu, znači da nešto u tebi škripi, napravio si neko zlo. Ako možeš nekoga pogledati u oči to je znak da si čestit. Kad god si zao, ne možeš drugoga pogledati u oči, pogledom bježiš na stranu. Zato hoću da pogledate jedni drugima u oči i da jedni druge prepoznate. Sad pokušajte pogledati Isusa. Kao što imate fizičke oči i možete se pogledati, tako imate i oči duše i duha. Duhovnim očima vidite Isusa pa sad pokušajte njega pogledati u oči, Isus je tu. Pokušaj doživjeti Isusa.

Isus je onaj čovjek od čijeg rođenja brojimo godine i on je star već dvije tisuće i devet godina, to je Isus. On je čovjek, kao što smo i mi ljudi, rodio se u židovskoj zemlji, u Betlehemu i živio u Nazaretu. Ubili su ga, raspeli na križ, a ubili su ga zato što je volio ljude, što je volio čovjeka. Kad je Isusu došao onaj mladić i upitao što treba činiti da dobije život vječni, Isus ga je zavolio jer je vidio koliko je čestit. Kad su ga dva mladića

Nastavak na str. 36

“Međugorje je mjesto milosti, a plodovi – ili pak tolika obraćenja – to i dokazuju”
(mons. Giovanni Battista Pichierri)

U MEĐUGORJU SE DOGAĐAJU TOLIKA OBRAĆENJA

Bruno Volpe razgovarao je s mons. Giovanniom Battistom Pichierriem, biskupom iz Trania, iz Pulje, koji pojašnjava: “Opres Crkve smatram prikladnim i opravdanim. Vidioci nastavljaju govoriti, stoga treba čekati. Ali ako vjernici listom tamo idu, sigurno postoji neki pozitivni razlog”.

Stav Crkve, međutim, veoma je oprezan. “To je istina. Postoji, naime, uputa koja biskupima i dijecezanskim svećenicima zabranjuje voditi hodočašća, ali suočena sa širinom i bjelodanošću fenomena, ta se strogost pomalo ublažuje”.
Preuzvišeni, poznajete li Vi osobno ljude i vjernike koji su se obratili i promijenili život ili način života zahvaljujući Međugorju?

“Svakako, i zbog čega bih to trebao nijekati? Poznajem dobre ljude koji prije posjeta Međugorju nisu bili istinski i autentični vjernici, a iz tog su se mjesta vratili doslovice preobraženi. S te točke gledišta čini mi se prikladnim govoriti o mjestu milosti”.

Crkva je priznala tolika ukazanja

Što podrazumijeva pod mjestom milosti?

“Obraćenje, prihvaćanje sakramenata koje se možda dugo odbacivalo i odbijalo, predstavlja milost. Poznato mi je da se u Međugorju to događa s određenom stalnošću. Obraćenja se mogu događati i u drugim mjestima, ali ako se negdje bilježe u

velikom obimu, mislim da je Božja ruka na djelu, njegova moćna volja”.

Zbog čega je Crkva tako oprezna?
“Treba reći da po pitanju marijanskih ukazanja Crkva ostavlja slobodu vjerovati ili ne vjerovati, jer ukazanja nisu vjerske istine. Crkva je priznala tolika ukazanja. Glede Međugorja, upravo zato što vidioci - koje smatram umno zdravima - još uvijek govore, dakle zato što viđenja nisu završila, Crkva je odlučila odgoditi sud. Ali odgađanje samo po sebi ne znači neodobravanje”.

Uobičajeni zlobnici posijali su sumnju o možebitnom nabožnom trgovanju.

“To mi se čini pretjeranim i zloradim. Ne isključujem da tamo postoji i pokoji prepređenjak, ali taj je fenomen mnogovrstan i često ga se može susresti u blizini svetišta i bazilika. Ne shvaćam zašto bi to trebalo isticati kad se radi o Međugorju, a pretvarati se da se to ne događa u drugim mjestima. Sve u svemu, ako postoje oni koji izvlače ekonomsku dobit na netransparentan način, oni će za to odgovarati pred svojom savješću, ali ako se to i događa, ne događa se samo u Međugorju”.

Po pitanju marijanskih ukazanja Crkva ostavlja slobodu vjerovati ili ne vjerovati, jer ukazanja nisu vjerske istine. Crkva je priznala tolika ukazanja. Glede Međugorja, upravo zato što vidioci - koje smatram umno zdravima - još uvijek govore, dakle zato što viđenja nisu završila, Crkva je odlučila odgoditi sud. Ali odgađanje samo po sebi ne znači neodobravanje”.

Marija je u istinu Sva Sveta

Jedan poznati nadbiskup egzorcidist napisao je kako bi moglo biti riječi o đavolskoj prijeviri.

“Sa svim poštovanjem spram subrata i prijatelja kojeg cijenim, nisam suglasan s njime. Držim da je to pretjerivanje. U Međugorju se događaju tolika obraćenja, a to znači približavanje Bogu. Đavao traži upravo suprotno, odnosno podjelu. Đavao bi u tom slučaju radio protiv samoga sebe, a to mi se čini uistinu malo vjerojatnim”.

Razgovarajmo o Mariji: tko je to milostvoreenje?

“Kći Sionska, oslobođena od istočnoga grijeha, koju je Bog odredio za naum spasenja. Ona, žena koja je izrekla svoje da, doprinosi naumu spasenja, obnavlja i popravlja negativni čin Adama i Eve. Marija je uistinu Sva Sveta i sigurno sredstvo koje nam pomaže doći do milosti Božje”.

(Izvor: <http://www.pontifex.roma.it> 28. veljače 2009)

RAZUMJETI MEĐUGORJE

Koncem prošle godine objavljena je knjiga razgovora Darije Škunca Klanac s francuskim teologom Arnaudom Dumouchom, *Comprendre Medjugorje*. Knjiga, iz koje donosimo ulomke, uskoro će biti objavljena i na hrvatskom jeziku.

Vidioci iz Međugorja kažu da Gospu mogu dodirnuti i zagrliti. To je neobičan osjećaj i iskustvo. Kako se zemaljsko, fizičko tijelo i nebesko, duhovno tijelo mogu dodirivati i grliti?

Sveti Toma Akvinski odgovara da je uskr slo tijelo pravo fizičko tijelo (dakle, sačinjeno od tvari a ne fantom) i potpuno podvrgnuto duhu uskr slog, do te mjere da se ovaj po volji može učiniti vidljivim ili osjetljivim ljudima neba ili zemlje.

Ukratko, samo o slobodi Gospe ovisi da se pokaže komu želi i na način na koji želi. U Pontmainu ona djeci pruža samo osjetljivo viđenje, blisko zemaljskoj slici. U Lurdu ona Bernardici pruža viđenje slave koja, u njezinim očima, izgleda kao da dotiče nebo. U Ulici Bac ona se je dala fizički dodirnuti od svete Katarine Labouré.

To je prava majka

U nekoliko navrata, kad sva djeca nisu bila skupa na ukazanju, Gospa je pitala za one kojih nije bilo u grupi: “Gdje je onaj drugi dječak?” – “Gdje je ostalih četvero?” Ova pitanja iznenađuju, jer se misli da Gospa sve zna.

U Fatimi je Marija učinila isto za vrijeme jednog ukazanja kad je jedno od djece, Lucija, zakasnila jer je bila zadržana. Odgovor je jasan: kad Nebo dođe na zemlju, svoj jezik prilagođuje ljudskom. Tako Marija postavlja djeci koju sluša pitanja na koja zna odgovore. Donekle isti prigovor postavlja-

ju i oni koji kritiziraju opravdanost molitve: “Čemu molitvom tražiti nešto od Boga, kad Nebo sve zna?” Zato što nam Nebo rado daje ono što tražimo i poučava nas da zahvaljujemo za darove.

Gospa se vidiocima u Međugorju obraća kao majka: “Draga djeco, dječice moja”. Ima i onih koji to smatraju djetinjastim od strane Gospe. Skoro nedostojno Bogorodiце, koja se spušta na razinu djece.

To je sve samo ne valjani argument. To je čak pomalo strašan argument za ono što otkriva o dušama onih koji ga rabe i zaboravljaju riječ Evanđelja (Mt 11, 25): “U ono vrijeme reče Isus: ‘Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. Dobro, Oče, jer je tako tebi bilo milo.’” Treba imati na pameti da Marijino kraljevsko dostojanstvo skandalizira i Lucifera zbog jednostavnog razloga što je ona posve mala. «Bog ne može dati vlast nad svemirom tako malo razumnim bićima», kaže on.

U ovom slučaju treba optužiti apostola svetog Ivana zbog nedoličnosti (1 Iv 2, 1): “Dječice moja, ovo vam pišem da ne činite grijeha. Ali ako tko i počini grijeh, imamo zagovornika kod Oca: Isusa Krista, pravednika”.

Drugi su iznenađeni rečenicom kojom Gospa završava svaku poruku: “Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu”.

Ona znači da je vjera u Boga (i one koji su s njim ujedinjeni u ljubavi, odnosno njegovi sveci) zvanje, poziv koji Bog podupire svojom milošću a na koji čovjek slobodno odgovara.

Bog, dakle, svojom milošću nosi osobu, ali im ostavlja slobodu odgovora. Sveti Toma taj odgovor Ljubavi naziva “zasluga”, u smislu da Bog i Nebo priznaju pravu zaslugu onom koji, nošen milošću, pozitivno odgovara.

Konkretno, kakva je Marija?

Zamišljamo ju velikom, Kraljicom Neba, onom koja zapovijeda anđelima. Očekujemo da ćemo susresti Caricu. Zapravo, ona je zaista malena, jednostavna, čak djetinjasta. Ima bistar pogled onih koji su mnogo voljeli i patili. Kad je se vidi prvi put, ostaje se zapanjen činjenicom što tu nema ništa posebnog. Međutim, ona je nazočna u nama samima više nego mi sami. Vidimo također da je mrtva zbog velike nutarnje samoće, u odsutnosti Isusa nakon Isusovog uznesenja i naspram šutnji Euharistije. To je toliko frapantno da oni koji su patili sami osjećaju da su odmah shvaćeni. Vidjevši je, često reagiramo kao što je reagirala poglavarica svete Bernardice kad ju je vidjela prvi put: “Zar je to Bernardica?”

I, odjednom, zahvati vas snažno iznenađenje: “Ako ju je Bog izabrao i sve joj povjerio u potpunom povjerenju, tako da upravlja dodjelom milosti čovječanstvu, koliko sam ja daleko od Boga”. Osjećate da se crvenite budući da je vaša reakcija neobično slična Luciferovoj kad se pobunio protiv velikog nauma Boga, koji uzdiže ponizne.

Po uzoru na Mariju, *Gospodine Dumouch, zahvaljujem vam na ovom razgovoru.*

NEDJELJA

fra Ivan Landeka

Isus ponovo uđe u tamošnju sinagogu, gdje bijaše neki čovjek s usahlom rukom. Pazili su na nj da li će ga u subotu izliječiti, da ga mognu optužiti. On čovjeku s usahlom rukom rekne: "Digni se i stani ispred sviju!" Zatim ih upita: "Što je dopušteno u subotu: činiti dobro ili zlo? Spasiti život ili ga upropastiti?" Šutjeli su. Tada ih srdito sve naokolo pogleda te, ožalošćen zbog tvrdoće njihova srca, rekne čovjeku: "Ispruži ruku!" On je ispruži i ruka mu ozdravi. Na to farizeji izidu i skupa s herodovcima stvore protiv njega odluku da ga ubiju.

Odlomak iz Markova Evanđelja (3,1-6) koji smo pročitali govori nam da je još zarana, od početka javnog djelovanja, Isus stajao pod jednom vrstom prismotre – pratilo se što govori, što čini, s kim putuje, pratilo se na koji se način njegovo djelovanje razvija i vidimo da već od ranih dana njegova djelovanja postoje oko njega i uhode koji imaju svoje zadaće. Isus će nerado, ali nekada posve odlučno, ući u raspravu s njima, posebice s onima koji su nosili odgovornost i koji su trebali biti svjetlo i raspoznajni znak. S njima će ulaziti u raspravu, ali samo s jednim ciljem: ne da bi ih ponizio, ne da bi ih učinio ili pro-

kazao kao neznanice, nego da bi kazao da je mnoštvo toga što čovjek stekne i nauči takvo da ga treba ponovno učiti, da treba pojedine stvari revidirati i da se čovjek uvijek iznova mora pokretati i okretati prema cilju i prema Bogu.

Subota ili Šabat – dan Gospodnji – bila je vrlo zgodna tema i vrlo zgodna prigoda da se Isusu spočita ono što čini, posebice jer to čini subotom.

Taj čudesni ritam – šest dana radi, sedmi dan se odmori i posveti Bogu – je, uistinu nešto genijalno. Mi danas ne možemo dovoljno ni sagledati ni razumjeti što je to značilo prije više tisuća godina, takav ustroj tjedna. To nije samo ustroj dana, nije to samo brojka, nego se iza toga krije čitav jedan novi društveni sadržaj, novo dostojanstvo ljudske osobe, sadržaj koji čovjeka stavlja u pravo svjetlo. Taj ritam – šest dana rada i odmor sedmi dan – je, u biti, u prvim vremenima židovstva poziv ili vraćanje na događaje stvaranja: šest dana Gospodin stvara, sedmi dan počinu. U početku, subota je u židovstvu bila dan odmora, dan počinka. S vremenom taj dan postaje dan koji je obogaćen i osmišljen bogoslužjem, koje postaje obveza kao što je i počinak toga dana obveza.

Prvi dan u tjednu

U kršćanstvu, nedjelja najprije dobiva ime „prvi dan u tjednu“ jer je to bio dan Isusova uskrsnuća i tako će dugo vremena ostati pojam „prvi dan u tjednu“. I ostatak će takoreći prvi dan u računanju

tjedna sve negdje do 1976., kad su Ujedinjeni narodi nanovo standardizirali kalendar i vrijeme. Nedjelja će spomenutom standardizacijom postati ne prvi dan u tjednu nego zadnji dan, i time će nedjelja biti djelimično obezvrijeđena.

Zanimljivo je kako se kršćanska nedjelja razvijala kroz nekoliko događaja u prošlosti. U vremenu prvih stoljeća, posebice progona, kršćani su se okupljali prvoga dana u tjednu po suboti, ali uvečer. To je trajalo više od dva stoljeća. S dolaškom slobode, car Konstantin će donijeti zakon kojim nedjelja za kršćane postaje danom počinka, neradnim danom. I propisalo se da nitko od kršćana ne smije raditi: ni sudac, ni državni službenik, ni obrtnik... Jedino su bili izuzeti oni koji su se bavili poljoprivredom. Nešto kasnije, u ranom srednjem vijeku, držalo se kaznenim djelom ako je tko svoje radnike slao raditi nedjeljom. Značenje dana Gospodnjega posebice je zaoštrio Sabor u Elviri, u Španjolskoj, koji je čak nalagao i dopuštao da kršćani koji žive u gradu a ne dođu tri puta zaredom u crkvu, da ih se na određeno vrijeme može isključiti iz Crkve.

Dan Gospodnji – početak svih sloboda

Nedjelja je s društvenim, gospodarskim, industrijskim promjenama dobila novo obličje jer su novi oblici rada tražili da se radi i nedjeljom, i to nije bio problem. Mi danas, međutim, moramo doživljavati da je kršćanska nedjelja degradirana, profanirana, da je gotovo otečta kršćanskom duhu. Danas se oko nje lome koplja i to s jednom vrlo lažnom, izmišljenom dilemom: raditi ili ne raditi nedjeljom. Takvo postavljanje pitanja znak je da naše ljudsko mišljenje postaje toliko jednostrano i skučeno da ne razumijemo sadržaj, značenje i svetost nedjelje, da smo zaboravili da je dan Gospodnji početak svih sloboda.

U raspravi o suboti, danu Gospodnjem, Isus je bio tako jasan i tako jednostavan. „Što je dopušteno činiti? Dobro ili zlo?“ Nije želio ni povrijediti niti obezvrijediti subotu, ali je želio da čovjek kao takav dobije svoje pravo mjesto, i govorio je: „Subota je stvorena radi čovjeka, a ne čovjek radi subote“ (Marko 2,27). „Sin čovječji gospodar je subote“ (Matej 12,8; Marko 2,28; Luka 6,5). I stoga Isus kaže što je prvotno i vraćamo se time što je najveća zapovijed? Ljubi Gospodina Boga svoga, ljubi bližnjega svoga“ (Matej 22,37-39). I

Inicijativa europskih parlamentaraca za zaštitu neradne nedjelje

Petero europskih parlamentaraca pokrenulo je 2. veljače 2009. inicijativu za prihvaćanje pismene deklaracije o zaštiti neradne nedjelje kao bitnoga stupa europskoga društvenog modela i sastavnog dijela europskoga kulturnog naslijeđa.

Parlamentarci daju sljedeće argumente:

- Analize EUROFOUND-a pokazuju da je vjerojatnost bolesti i odsutnosti u poduzećima koja rade subotom i nedjeljom 1,3 puta veća u usporedbi s poduzećima koja od svojih uposlenika ne traže rad vikendom.
- Sukladno zakonu EU, nedjelja je dan tjednog odmora za djecu i adolescente.
- Europske institucije, tijela i agencije od svojega postanka nikad nisu

radile nedjeljom niti imaju nakanu raditi u budućnosti, usprkos vjerskoj, kulturnoj i etničkoj različitosti europskih službenika.

Parlamentarci pozivaju države članice i europske institucije da u europskim i nacionalnim zakonodavstvima zaštite nedjelju kao tjedni dan odmora, u cilju zaštite zdravlja radnika te sklada između poslovnoga i obiteljskog života. Posljednjih godina, u mnogim se zemljama probila potrošačka politička vizija, koja utječe na privatni život ljudi, ali ekonomska i monetarna kriza daje nam priliku bolje shvatiti u kojoj mjeri ljudski život nije tržišna roba. Grozničava potrošnja nije model ni trajnoga ekonomskog, ni trajnoga ljudskog

razvoja. Znamo da su ljudi koji rade nedjeljom diskriminirani u međuljudskim odnosima. Dokazano je da njihov obiteljski život, osobni procvat, pa i čak zdravlje, zbog toga trpe.

Neradna nedjelja sastavni je dio europskoga kulturnog naslijeđa. Ona proizlazi iz jedne drevne i dragocjene tradicije. Predstavlja odlučujući faktor pomirenja između rada i obiteljskog života. Ima bitnu ulogu u obiteljskim odnosima, u društvenom i kulturnom životu. To je vrijeme koje treba sačuvati da bi se djeca i roditelji susreli. Poštovanje nedjeljnog odmora temelj je europskoga društvenog modela. Da bi bila prihvaćena, deklaraciju mora podržati većina od 394 europska zastupnika.

to je zapravo to pitanje. Prihvaćamo li mi to ili ne? Je li to za nas bitno ili nije? Držimo li mi to ili ne? Stoga, umjesto sitničavih rasprava o nedjelji, o njezinu značenju, o njezinoj svetosti, uvijek postavimo

pitanje: Kako mi to činimo? I, mjerimo li ljubavlju kojom je Isus mjerio događaje, vrijeme, čak i zakone? Stara poslovice kaže: *Omnia ius, omnia iniuria*. Najveće pravo najveća je i nepravda.

Stoga, braćo i sestre, stvarno pitanje i iz Isusova postupka jest: Tko ljubi Gospodina Boga svoga i bližnjega svoga, a tko to ne čini? Ako tako postavimo pitanje, onda nam ne će biti problem koji se tako krivo postavlja i u naše vrijeme.

UKAZANJA U ŽIVOTU SV. FRANJE ASIŠKOGA (II.)

Sv. Franjo je vrlo često odlazio na Alvernu, brdo blizu Firenze, i tu provodio više dana u molitvi i razmatranju Božje dobrote. Tu bi obično proživio i svoju posebnu "korizmu", tj. postio bi i molio 40 dana u čast sv. Mihovila arkanđela. Tako je jednoga dana u rujnu 1224., dok je u kontemplaciji bio na osobit način sjedinjen s Bogom, iznenada vidio kako mu se približava seraf, razapet na križu, a imao je šest krila. Zadivljen je promatrao viđenje i u duši je osjetio i radost i bol: radovao se da ga je seraf tako milo gledao, a bio je žalostan što je seraf raspet na križu. U tom svetom zanosu osjetio i ugleda na svojim rukama i nogama rane od čavala, a na prsima ranu koju kao da je zadalo koplje.

fra Hrvatin Gabrijel Jurišić

Asiz je stari grad, koji je postao vrlo slavan jer je u njemu rođen sv. Franjo, osnivač triju redova. Brojni članovi tih redova svojim svetim životom i naviještanjem Božje riječi već osam stoljeća šire "Mir i dobro".

Gospa od Anđela

U polju ispod Asiza, još u XII. stoljeću nalazila se zapuštena crkva, koja je nekoć pripadala benediktincima, a narod ju je nazivao Porcijunkula.

Tražeci smisao svoga života, Franjo je u toj crkvi 24. veljače 2009. u sv. Misi slušao Evanđelje, kako Isus šalje svoje učenike da propovijedaju i da sa sobom ne nose ništa od materijalnih dobara (Mt 10, 5). Ta ga je riječ toliko oduševila, da se potpuno posvetio propovijedanju Evanđelja. U toj je crkvi okupio prve drugove i tako osnovao Red manje braće (franjevce). Tu je s Klarom Asižankom utemeljio Red sestara klarisa, tu je održavao sastanke braće (kapitule) i želio da iz te crkvice braća idu na sva svoja apostolska putovanja. U toj je crkvi navečer 3. listopada 1226., okružen brojnom braćom, sveto preminuo i predao svoju plemenitu dušu Bogu. Cijeli franjevački red tu crkvicu drži "majkom i glavaricom svih crkava franjevačkoga reda". Za papa Pija V. i Grgura XVI. podignuta je veličanstvena crkva, a papa Pio X. tu je crkvu proglasio bazilikom i papinskom kapelom.

Jedan događaj u povijesti te crkvice je vrlo bitan. Sv. Franjo je, godine 1215., jed-

nu noć pred obljetnicu posvete te crkvice proveo u žarkoj molitvi. Odjednom mu se ukaza sam Isus Krist i njegova Majka Marija okruženi mnoštvom anđela. Franjo je ostao iznenađen i presretan. Isus mu je rekao neka pita štogod hoće da će mu to on učiniti. Franjo je zaželio da tkogod dođe u tu crkvicu, ispovjedi se i pomoli, da dobije potpuno oprostjenje svih grijeha. Na zagovor Majke Marije Isus mu je uslišao molbu, ali mu je rekao, neka pođe k papi, neka mu kaže sve o viđenju i neka mu papa potvrdi tu povlasticu. Franjo je pošao u Rim i papa Honorije III. udijeli mu tu povlasticu.

Od toga vremena ta je crkva postala ciljem mnogih hodočasnika, koji žele dobiti oprostjenje. Kasnije su pape proširile tu povlasticu i danas se "porcijunkulsko oprostjenje" može dobiti u Porcijunkuli u Asizu svakoga dana, a u svim franjevačkim i župnim crkvama po svemu svijetu može se dobiti na obljetnicu posvete te crkvice, tj. od podne 1. kolovoza do ponoći 2. kolovoza.

Sam je sv. Franjo na brdu Alverni, nedaleko od Firenze, sagradio crkvicu i posvetio je Gospi od Anđela, kako je u viđenju vidio Isusa i njegovu Majku okruženu anđelima. Po njegovu primjeru fratri su po svemu svijetu stali graditi crkve, posvećivati ih Gospi od Anđela, u tim su crkvama širili pobožnost prema Majci Božjoj i svake godine 2. kolovoza svečano slavili blagdan Gospe od Anđela. Tako se i višemilijunski grad Los Angeles (USA) razvio iz naselja koje se formiralo oko samostana i crkve Gospe od Anđela, što su ih osnovali španjolski franjevci. Crkvu su posvetili i nazvali "Nostra Señora de Los Angeles - Naša Gospa od Anđela", pa je kasnije i cijeli grad tako nazvan.

U svim hrvatskim zemljama taj se blagdan svečano slavi, npr. u Čakovcu je to i Dan grada. Na Sumartinu je župna crkva posvećena sv. Martinu, ali je glavna godišnja svetkovina Gospe od Anđela. Grad Imotski je oslobođen od turskoga ropstva baš 2. kolovoza 1717. Iako je samostanska i župna crkva posvećena sv. Franji, glavni je blagdan i Dan grada svetkovina Gospe od Anđela. Na Visovcu se okupi preko 20.000 hodočasnika, a slično je na Košljunu, Karinu, Orebiću i mnogim drugim franjevačkim crkvama.

Susret s Kristom Raspetim

Sv. Franjo je vrlo često odlazio na Alvernu, brdo blizu Firenze, i tu provodio više dana u molitvi i razmatranju Božje dobrote. Tu bi obično proživio i svoju posebnu "korizmu", tj. postio bi i molio 40 dana u

čast sv. Mihovila arkanđela. Tako je jednoga dana u rujnu 1224., dok je u kontemplaciji bio na osobit način sjedinjen s Bogom, iznenada vidio kako mu se približava seraf, razapet na križu, a imao je šest krila. Zadivljen je promatrao viđenje i u duši je osjetio i radost i bol: radovao se da ga je seraf tako milo gledao, a bio je žalostan što je seraf raspet na križu. U tom svetom zanosu osjetio i ugleda na svojim rukama i nogama rane od čavala, a na prsima ranu koju kao da mu je zadalo koplje. Rane su krvarile. Franjo je svete znakove Kristovih rana brižno skrivao i neprestano Bogu zahvaljivao za taj sveti dar Božje dobrote. Kad je jednom fra Rufin, sveti fratar, htio obrisati njegove rane i kad ih je nehotice povrijedio, Franjo je osjetio veliku bol.

Kako je poznato, sv. Franjo je dvije godine poslije, 3. listopada 1226., ležeći na podu crkvice Gospe od Anđela (Porcijunkuli), predao svoju plemenitu i svetu dušu Bogu. Fratri i veliko mnoštvo naroda iz svih sela i gradova pohrlilo je na mrtvom Franjinu tijelu vidjeti svete Kristove rane. Svi su ostali iznenađeni i zadivljeni, pa su pjesmama i psalmima hvalili Boga za veliku milost što ju je iskazao ne samo svomu sluzi Franji, nego i što je na taj način pokazao svim ljudima, koliko je Franjo bio Bogu mio i drag, pa je i sam Bog tim sv. ranama potvrdio njegovu dobrotu i svetost. Fra Toma Čelanski svjedoči: "To smo vidjeli mi koji ovo govorimo. Rukama smo doticali što rukama opisujemo. Plačnim smo očima ovlažili što usnama priznajemo, pošto smo se doticali onoga svetog tijela".

Crkva je vrlo brižljivo ispitala taj veliki događaj, pa je papa Benedikt XI. dopustio franjevačkom redu da svake godine 17. rujna slavi blagdan Svetih rana sv. oca Franje, a da bi ljude potakao na veću ljubav prema Kristu i njegovoj svetoj mucu, papa Pavao V. odredio je da se taj blagdan slavi u cijeloj Crkvi. Najnovija liturgijska reforma ispustila je taj blagdan iz kalendara opće Crkve.

Zaglavak

U svome životu sv. Franjo je doživio više objava, ukazanja i mističnih doživljaja. Sve je to s jedne strane bio Božji dar tomu svetom čovjeku, a s druge to je poticaj svim vjernicima, posebno Franjinim sljedbenicima, da shvate koliko se taj čovjek približio Bogu i da njegove svete rane potaknu sve ljude da se u svome životu i djelovanju približe Bogu i žive osluškajući njegove poticaje i nadahnuća.

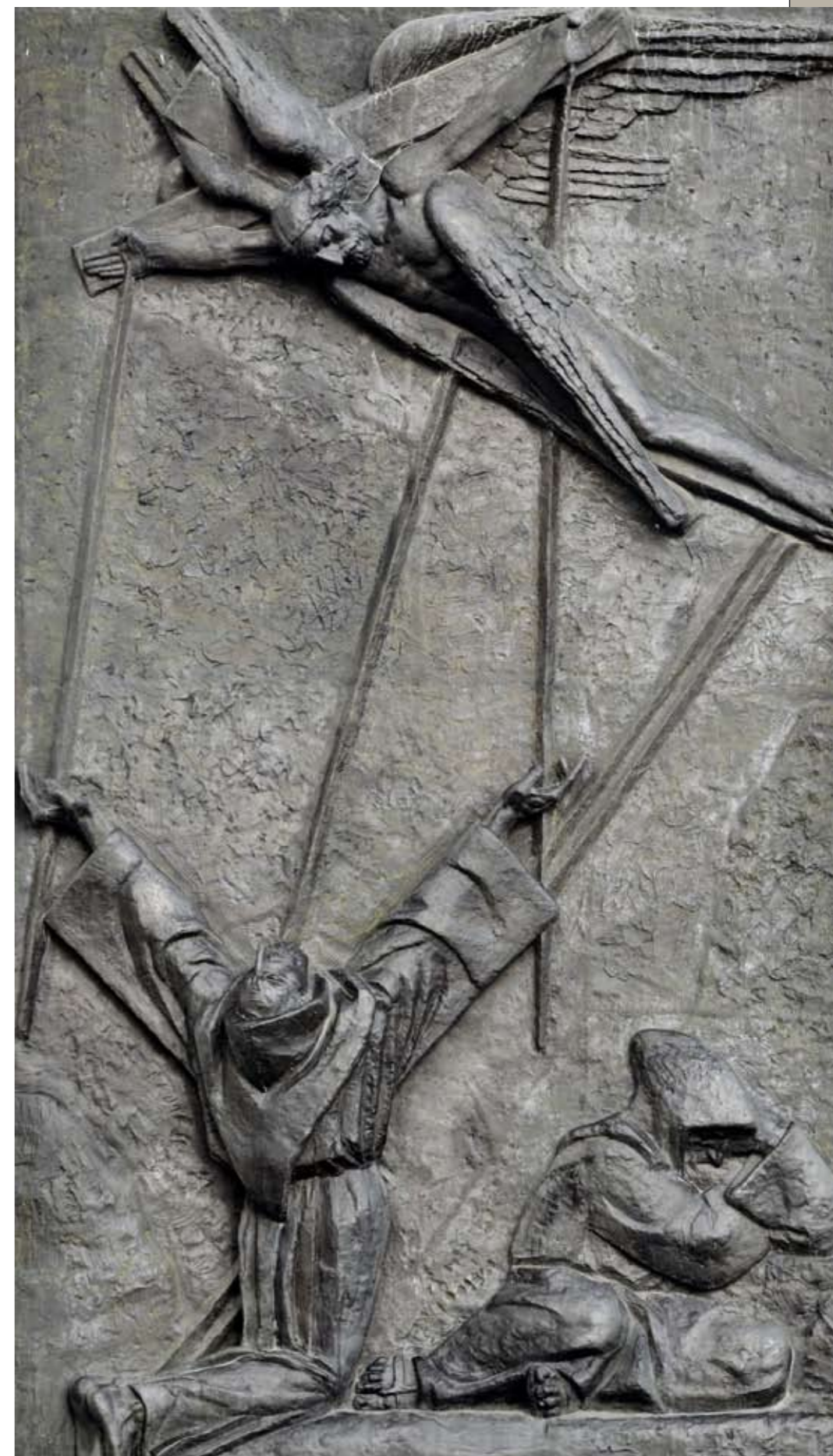

Foto Dani

64. OBLJETNICA POGIBIJE FRATARA OBILJEŽENA NA ŠIROKOM BRIJEGU I U MOSTARU

Svake godine u mjesecu veljači vjernici i franjevci na poseban se način prisjećaju pobijenih hercegovačkih fratara, od kojih je većina upravo u veljači 1945. – *In odium fidei* – nemilosrdno pogubljena. Ta su braća vlastitom krvlju posvjedočila svoju ljubav prema Bogu, franjevačkom redu i svom narodu.

Dana 7. veljače 2009. u samostanskoj crkvi na Širokom Brijegu u 16 sati slavila se sveta Misa zahvalnica za njihove živote uz molitvu da budu uzdignuti na čast oltara. Prije sv. Mise, pokraj skloništa u kojem je ubijeno 12 fratara, molitvu za pokojnu braću predvodio je širokobriješki gvardijan skupa s provincijalom, vicepostulatorom i ostalim gvardijanima. Zatim su se uputili prema crkvi te je pokraj groba koji se nalazi u lađi crkve Uznesenja BDM nastavljen uvodni obred recitalom koji je priredio fra Josip Vlašić s briješkim framašima, prigodnom gvardijanovom riječi, te završnom provincijalovom molitvom za pokojne. Uslijedila je sveta Misa koju je predvodio fra Ivan Sesar, provincijal, u koncelecijaciji s fra Mićom Stojićem,

vicepostulatorom kauze „Fra Leo Petrović i 65 braće“, gvardijanima samostana Hercegovačke provincije te ostalim svećenicima, sve skupa 64 koncelebranata.

U propovijedi je provincijal naglasio da je mučeništvo crvena nit koja se provlači kroz franjevačku povijest BiH. „Ono je postalo zaštitni znak naše prošlosti... To je upravo ono mučeništvo za kojim je naš utemeljitelj sveti Franjo iz ljubavi prema Kristu Raspetomu i Bogu cijeloga svoga života žudio i čeznuo.“ Provincijal je naglasio i kršćansku snagu i pobjedu mučeništva: „Smrt je u njihovoj mučeničkoj smrti poražena, mrak je u njihovoj ljubavi ugašena, nasilje razoružano, a u njihovu pepelu spaljena je jedna bezbožna ideologija.“ Završio je riječima: „Budite našim nadahnućem i utjehom u vremenu u kojem živimo, kako bismo unatoč svim izazovima današnjeg svijeta ostali vjerni Bogu i Božjim zapovijedima“. Nakon propovijedi, molitve vjernika molili su gvardijani.

Širokobriješka crkva bila je prepuna naroda iz svih dijelova Hercegovine, koji je u dostojanstvenom i molitvenom ozračju nazočio ovom spomen-činu.

Sveta Misa za ubijene fratre i za sve žrtve Drugoga svjetskog rata i poraća iz ovoga kraja slavljena je u crkvi sv. Petra i Pavla u Mostaru, u subotu 14. veljače 2009. Prije početka misnog slavlja izveden je prigodni recital autora fra Ante Marića, koji su čitali mostarski framaši. Misno slavlje predvodio je mostarski gvardijan fra Mate Dragičević, u koncelecijaciji s provincijalom fra Ivanom Sesarom, župnikom fra Šimunom Romićem te još 28 svećenika. Fra Mate je istaknuo kako se kroz povijest hercegovačkih fratara i hrvatskog naroda mučeništvo provlači kao crvena nit, te je dodao da nikad, pa ni u najtežim vremenima, nije nedostajalo Kristovih svjedoka koji su za istinu i vjeru bili spremni položiti i vlastiti život. Ti isti mučenici-svjedoci, nama su uzor, primjer i poziv da danas, u vremenu drugačije torture nad onima koji slijede Krista, odvažno i slobodno svjedočimo svoju vjeru.

Snimio fra Bože Milić

BLAGDAN BLAŽENOG KARDINALA ALOJZIJA STEPINCA I SJEĆANJE NA FRATRE-MUČENIKE IZ ŽUPE MEĐUGORJE

Blaženi Alojzije kardinal Stepinac (1898. – 1960.) bio je zagrebački nadbiskup od 1937. do 1960. Komunističke vlasti su ga godine 1946., na montiranom procesu, osudile na 16 godina robije. Nakon pet godina izdržanih u zatvoru u Lepoglavi, bio je pušten i držan u kućnom pritvoru u Krašiću, gdje je umro 10. veljače 1960. Kardinalom ga je imenovao papa Pio XII. 1952., a 1998. god. papa Ivan Pavao II. proglasio ga je mučnikom i blaženim. Kardinalov grob u zagrebačkoj Katedrali oduvijek je mjesto hodočašća i molitve.

Njegov smrtni dan, 10. veljače, oduvijek se spominje i časti među Hrvatima katolicima. U župi Međugorje redovito se na taj dan slavi i spomen na mučeničku smrt franjevaca koji su rođeni u Međugorju ili su u ovoj župi pastoralno djelovali.

Tijekom i neposredno poslije Drugoga svjetskog rata od partizanske i komunističke ruke stradalo je 66 hercegovačkih franjevaca. Deseterica od njih na neki su način povezana s Međugorjem: u župi su rođeni ili su u njoj bili dušobrižnici. To su fra Jozo Bencun, fra Marko Dragičević (st.),

fra Mariofil Sivrić, fra Grgo Vasilj, fra Jenko Vasilj, fra Križan Galić, fra Bono Jelavić, fra Paško Martinac, fra Anđelko Nuić i fra Bernardin Smoljan.

Misna žrtva tog se dana prikazuje i u spomen svim žrtvama iz župe Međugorje palim u tijeku Prvog i Drugog svjetskog, te Domovinskog rata, kao i svima koji su darovali živote za vjeru i domovinu.

Misno slavlje predslavio je fra Vjeko-

slav Milićević. U koncelecijaciji su bili međugorski župnik fra Petar Vlašić, međugorski kapelan fra Karlo Lovrić, provincijalni vikar fra Miljenko Šteko, franjevački meštar novaka i bivši provincijal fra Slavko Soldo, gvardijan franjevačkog samostana u Mostaru fra Mate Dragičević te dekan broćanskog dekanata fra Mika Stojić.

PAPA I KRITIČARI

SVI NAPADAJI SU U KONAČNICI USMJERENI PREMA PAPI I PETROVOJ SLUŽBI

fra Tomislav Pervan

Davno je, početkom sedamdesetih godina minuloga stoljeća, pisao veliki teolog Hans Urs von Balthasar o *proturimskom naboju* s onu stranu Alpa, napose u zemlji reformacije, u Njemačkoj. Tu taj naboj ima svoje trajno čvrsto uporište, pa i u ovim danima, nakon nespretnih izjava iz samoga Vatikana te nesporazuma koji su nastali zbog ukinuća kazne izopćenja za shizmatičke biskupe, koje je prije više od dvadeset godina zaredio nadbiskup Lefebvre. Njemački su mediji pisali o kaotičnom stanju u Rimu, orkestrirano je uzet na ciljnik njemački papa Ratzinger, svi se mediji podigli, svi teološki fakulteti izišli sa svojim izjavama, uslijedila je velika akcija potpisa protiv tih jednostranih čina sa strane Vatikana.

U Austriji se duhovi pobunili zbog imenovanja jednoga, prema njihovu poimanju, konzervativnoga župnika za pomoćnog biskupa u Linzu, koji je nakon orkestrirane paljbe medija, prijetnje izlascima iz Crkve te izostale podrške samoga austrijskog episkopata u konačnici podnio ostavku na biskupsko imenovanje. O čemu je zapravo riječ?

1. Ekskomunikacija - izopćenje

U čemu se sastoji izopćenje? Izopćivanje nekoga člana Crkve iz vjerničke zajednice u konačnici znači uskratu primanja milosti koju Crkva božanskom ovlašću i snagom nudi svojim vjernicima. To ponajprije znači isključenje od euharistije zatim uskratu sakramentalnog pomirenja i oprosta grijeha. Jasno, težinu te kazne spoznaje i može doživjeti samo onaj tko smatra kako u Crkvi može pronaći put do Boga. Tko pak smatra kako on može i bez Crkve ići vlastitim putem do Boga, takav ne pridaje nikakvu vrijednost kazni izopćenja ni njezinu dokinuću. To bi im bilo kao isključivanje iz nekakve udruge ili saveza.

I mediji, u svome neznanju i pomanjkanju informacija, u spomenutom činu dizanja izopćenja, uopće ne uzimlju u razmatranje duhovnu ni egzistencijalnu protegu spomenutoga čina ni duhovne učinke, nego su komentatori i uvodničari svoja pera usmjeravali prema društve-

no-političkim vidicima, napose u slučaju nesretnoga biskupa Williamsona koji je zanjekao holokaust nad Židovima u Drugom svjetskom ratu.

Riječ je nerijetko i o svjesnom i nekad zlurom podmetanju samome Papi, kako sam Vrhovni svećenik želi razvodniti zaključke i odluke Drugoga vatikanskog sabora, kako želi djelovati natražnjački, gotovo retrogradno, vratiti se u vrijeme prije Sabora. Kao da on nije svojim doprinosima te teološkim promišljanjima kao mladi teolog i stručnjak te savjetnik svoga nadbiskupa Fringsa dao nemjerljiv udio u stvaranju i konačnom oblikovanju saborske misli u Rimu od 1962. do 1965.

Za neke uvodničare Papa je jednostavno hladno-proračunati tehnokrat koji izaruje hladnoćom i nebliskošću, opsjednut nekakvim apstraktnim fanatizmom spram istine, uvijek spreman na osudu

suvremenog svijeta i relativizma. Nedo staje mu, navodno, karizma bliskosti i ljubavi prema čovjeku koju je iz sebe izarivao njegov prethodnik. Međutim, jedan se uvodničar uopće ne poziva na svoje osobne susrete s Papom, na svoja iskustva, nego svoje lakoumne tvrdnje i objekte potkrjepljuje onim što prema njegovu mišljenju *vaticanisti* i kritičari redovito registriraju.

2. Crkva - 'mistično Kristovo tijelo'

Većina naših suvremenika ograničava i sužava svoje ljudsko bivanje samo na ovozemaljsko te svoju zbilju na ono što se događa ovdje i što je nadohvat ruke. Nema spomena onostranosti, a ako se spomene Bog ili život vječni, onda je sve nekako maglovito i nejasno. Većini uvodničara dobro bi došla barem neka obaviještenost ili minimalno znanje s područja crkvenoga prava. Ni sami njemački biskupi nisu bili na visini svoje zadaće. Svi govore kako bi crkveno vodstvo u Rimu trebalo imati malo više političkoga senzibiliteta. Zaboravljaju međutim istodobno kako jednoga papu mora boljeti svaki duhovno bolesni ud na Kristovu tijelu. U ukinuću izopćenja riječ je o prijedoru staru više od dvadeset godina. Papa kao čuvar crkvenoga jedinstva pastir je svih u Crkvi i kao takav pružio je ruku pomirnicu tima u duhu bolesnima. A namjesto toga iz usta se jednoga njemačkog biskupa čulo: "Žao mi je Pape!"

Upravo Crkvu ne bi smjeli svoditi njezini pastiri na nekakvo društveno tijelo ili organizam. Makar je Crkva u svijetu, na nju se ne smiju primjenjivati političke kategorije. Crkveni bi pastiri morali i medijima pojasniti: Crkveno djelovanje ne može se mjeriti s društvenim ili državnim prioritetima, ili pak s medijima i javnošću, naime, podvrgavati sve vlastitim ciljevima, utjecaju, moći, ideologiji, u konačnici dobiti. Kritične promatrače treba usmjeriti na ono nadosjetno, transempirijsko, metafizičko, vječno. Ponekad su i crkveni ljudi skloni dati se ujarmiti u zapregu politike, što je naslijeđe iz vremena prosvjetiteljstva. Čuvar tih zastarjelih pogleda svrstavaju poneki suvremeni mislioci u minulo doba, jer i jedan lijevi J. Habermas, koji sebe naziva "religijski neglazbenim, nenadarenim", zahtijeva kako se "ne smije građanima vjernicima osporavati pravo da dadnu svoje doprinose javnim raspravama i religijskim

jezikom i rječnikom". Crkva se ne smije dati ispolitizirati, inače gubi razlog svoga bivanja.

3. Božji navještaj spasenja

Veliki danski mislilac, filozof i teolog, Sören Kierkegaard u svome spisu "Pojedinaac" promišlja kako je čovječanstvo tijekom povijesti protupravno prisvojilo, uzurpiralo za sebe blago i izvore objave. "Temeljna pomutnja koju bismo mogli okrstiti istočnim grijehom kršćanstva jest: Godinu za godinom, desetljeće za desetljećem, stoljeće za stoljećem - nekako krišom - i gotovo ne znajući što čini - težilo je to kršćanstvo za time kako da otuđi Bogu pravo vlasništva nad kršćanstvom, te si je utuvalo u glavu kako su ljudi, ljudski rod sami izmislili kršćanstvo, ili u najmanju ruku da se kršćanstvo samo izmislilo". Dakle, kršćanstvo nešto kao samookriće prije dvije tisuće godina. Ljudi su u sebi možda ovako pomišljali: "Davno je tomu da se Bog oglasio kao vlasnik i gospodar. Kršćanstvo je dospjelo u naše ruke pa mi ćemo već s njime postupati kako nas volja: Ili ga posve dokinuti, ili ga *ad libitum*, prema slobodnu nahodanju, srezati na nešto što bi otprilike bilo naše vlasništvo i naš izum."

Božja sabrana riječ, uokvirena u našu Bibliju, nudi se jeftino na svjetskim veletržnicama. Sve se danas može otkriti i pronaći na internetu, svi kršćanski sadržaji, sva vjerovanja i naputci, sve molitve, svi najvažniji kršćanski spisi, od najranijih vremena. Svatko ima pristupa onome što kršćanstvo nudi, što je ono tijekom vremena spoznavalo. Međutim, to nikako ne znači svrstavanje Božje istine u nekakvo opće znanje ili općesvjetsku enciklopediju, to ne znači da se ponuđeno gradivo može prema nahodanju skraćivati ili proširivati, niti je kršćanski tečaj *plivajući* kao kod novca. U protivnom bi ta Božja Riječ i Istina ostali bez učinka i bez jasnih zahtjeva. Tko iole poznaje dvijetisućljetnu povijest kršćanstva, zna donekle nešto o mučnim hrvanjima pastira, vjernika i teologa oko Božje riječi - kako je prenijeti čovječanstvu nepatvoreno i nekrivotvoreno. Već u Bibliji imamo prenošenje "povjerenoga blaga" (1 Tim 6,20), tj. nauka, istine i vjere - kao klasično teološko mjesto. Obveza je odgovornih u zajednici čuvati to blago i štititi ga od iskrivljanja i kvara.

(Nastavlja se)

PROSLAVA 800. OBLJETNICE UTEMELJENJA FRANJEVAČKOG REDA (1209. - 2009.) U ŽUPI MEĐUGORJE

Foto Đani

Prigodom 800. obljetnice utemeljenja Franjevačkog reda, koja se u Franjevačkom redu širom svijeta priprema i slavi tijekom tri godine (2006. - 2009.), fratri i časne sestre koji djeluju u župi Međugorje sedmodnevnom su duhovnom obnovom željeli zahvaliti Bogu na svim darovima primljenim po zagovoru sv. Franje Asiškog.

Na prigodnom molitvenom programu u župnoj crkvi sudjelovali su redovnici i redovnice koji djeluju u župi Međugorje, članovi franjevačkog svjetovnog reda (trećari), Franjevačka mladež - Frama te župljani i hodočasnici iz svijeta koji su tih dana boravili u Međugorju.

Molitveni program započeo je u petak 13. veljače 2009. križnim putem na Križevcu u 14 sati, a nastavio se večernjim moli-

tvenim programom u župnoj crkvi. Nakon sv. Mise bio je doček križa sv. Damjana s kojega je sv. Franjo čuo Kristove riječi: „Idi, Franjo, i popravi moju kuću...“. Pred tim se križem održala i jednosatna meditativna molitva.

Sedmodnevni program završio je sv. Misom i klanjanjem u četvrtak 19. veljače 2009.

Tijekom duhovne obnove, svaki je dan bio obilježen jednom specifičnom temom. Prvi dan - Duhovni poziv: „Evo me, mene pošalj!“; drugi dan - Euharistijska duhovnost sv. Franje; treći dan - Franjina ljubav prema Crkvi; četvrti dan - Franjo i molitva; peti dan - Božja riječ u Franjinu životu; šesti dan - Početak i rast vjere kod sv. Franje; sedmi dan - Marija u Franjinu životu i poslanju.

ČETRNAESTI MEĐUNARODNI SEMINAR ZA SVEĆENIKE

Četrnaesti međunarodni seminar za svećenike održat će se u Međugorju od 29. lipnja do 4. srpnja 2009. Tema seminara je: „Vi ste moji prijatelji...“ (Iv 15, 14).

Predavač na seminaru je fra Ante Vučković, ofm, član franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja, sa sjedištem u Splitu, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu.

Prijaviti se možete e-mailom: seminar.marija@medjugorje.hr, ili telefonom broj 00 387 36 651 999. Troškovi seminara pokrivaju se s pet misnih intencija. Sa sobom je potrebno ponijeti: celebret od svoga poglavara, albu, štolu i Bibliju.

Župljani župe Međugorje osiguravaju besplatan smještaj svim svećenicima tijekom seminara, kao i svih godina do sada. Molimo sve svećenike koji sami osiguraju smještaj kod svojih prijatelja u Međugorju da nam na svojoj prijavi naznače ime i prezime i broj telefona obitelji kod koje su dogovorili smještaj. Svećenici koji nemaju izravna poznanstva i mogućnost izravno dogovoriti smještaj s obiteljima, neka to naznače na prijavi i mi ćemo ga osigurati.

Statistike za veljaču 2009.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 26.000
Broj svećenika koncelebriranih: 632 (22 dnevno)

POSEBNO PRIZNANJE FRANJEVCIMA POVODOM OSAMSTOTE OBLJETNICE UTEMELJENJA REDA

Mostar. 22. veljače 2009. (MIRIAM) - U sklopu velebne manifestacije u organizaciji Večernjeg lista, izdanja za Bosnu i Hercegovinu, na dodjeli Večernjakova Pečata osobi godine prema izboru čitatelja koja je održana u Hrvatskom domu hercega Stjepana Kosače 20. veljače ove godine, posebno priznanje uručeno je franjevcima Bosne i Hercegovine povodom 800. obljetnice utemeljenja Reda.

U ime Večernjeg lista provincijalu Hercegovačke franjevačke provincije dr. fra Ivanu Sesaru plaketu je uručio apostolski nuncij za Bosnu i Hercegovinu nadbiskup msgr. Alessandro D'Errico. U svom govoru nuncij je istaknuo neprocjenjivu ulogu fratara na ovim prostorima kroz njihovo višestoljetno djelovanje. Sljedbenici svetog Franje Asiškog ostavili su duboki trag kako

u svom narodu, tako i u zajedničkoj baštini BiH. Nitko nije podnio toliko žrtve, a njihovo djelovanje obilježeno je i mučeništvom. Sve ovo vrijeme sačuvali su vjernost koju je zagovarao Asiški Svetac te ostali čvrsto uz svoj narod iz kojeg su ponikli.

U zahvali za dodijeljeno priznanje, provincijal fra Ivan je istaknuo da ovo priznanje prima s velikom zahvalnošću u ime svih franjevaca, koji na ovim prostorima djeluju više od sedam stoljeća i koji su ostavili duboki trag u životu svoga naroda na svim područjima počevši od vjerskog, kulturnog, znanstvenog... Istaknuo je također da za franjevce ovo priznanje ima posebnu vrijednost zbog činjenice da ga prima iz ruku istinskog prijatelja ove zemlje, papina izaslanika za BiH, apostolskog nuncija nadbiskupa msgr. Alessandra D' Errica.

MEĐUGORJE POD SNIJEGOM

U srijedu 18. veljače 2009. Međugorje se, nakon nekoliko godina, ponovno probudilo pod snijegom. Župljani i malobrojni hodočasnici nerado su izlazili iz toplih kuća, a budući da u ovom podneblju većina vozila nije opskrbljena zimskom opremom, i automobili su bili vrlo rijetki na cestama. Djeca su uživala u zimskom ugođaju, a mirno zimsko razdoblje u Međugorju pod snijegom činilo se još mirnije...

„GOVORI, GOSPODINE, SLUGA TVOJ SLUŠA“

Šesnaesti međunarodni susret voditelja centara mira, molitvenih i karitativnih skupina vezanih za Međugorje, održava se u Međugorju u trenutku izlaska ovoga broja. Više o tome u sljedećem broju.

HODOČAŠĆE MOTORISTA U TRAVNJU

25. travnja 2009. u Međugorju će se održati hodočašće motorista, koje organizira Kršćanska udruga KUP – KARMEL. Robert Rukavina zamišlja ovo moto-hodočašće kao događaj tijekom kojega bi mnogi otkrili nove putove i posjetili mjesto na kojem nas Gospa poziva na mir, kamo su možda oduvijek željeli poći. U Međugorju će se slaviti sv. Misa za sve poginule motocikliste.

Više o tome možete saznati na web stranici www.kup-karmel.com najkasnije početkom travnja.

Fra Šimun Šito Ćorić: Svjedok sam tisuća Paoča koje sam vidio po svijetu

KAD SI ZDRAVO OKRENUT ČOVJEKU, U VEZI SI I S BOGOM

Ako negdje ima zrno dobrote, ljepote, umjetnosti, dobre poruke u

tekstovima, u knjigama i pjesmama, postoji želja da to osjete i drugi. Ima smisla govoriti, pisati i pjevati ako ljudima pokraj nas to uljepšava dan.

Razgovarao Dragan Soldo

Franjevac, pjesnik, dramski i prozni pisac, feljtonist, esejist, antologičar, profesor, sve je to Šimun Šito Ćorić. Prepoznajemo ga po habitu, brkovima i gitari. Rođen je na Paoči, mjestu udaljenom desetak kilometara od Međugorja. Kaže da mu je to bilo mjesto uzleta, a cijeli svijet dom. S gitarom u ruci i toplom riječi ljubavi susretao je ljude i bio dobrodošao gdje god je stizao. Četrdeset godina sklada i pjeva - iza njega je 5 singl ploča, 16 albuma, 6 videoprograma i brojni koncerti, od Paoče, preko Kanade do Australije. Fra Šito često dolazi u Međugorje. Kaže da je u crkvi sv. Jakova održao jedan od prvih koncerata. "Tu je sve počelo", veli fra Šito, "a uskoro se Međugorju vraćam s jednim zanimljivim mjuzikom o Gospi".

Fra Šito, za Vas brojni kažu da ste prorok u pjesmi?

Zaključke o svojim pjesmama, prije svega, izvlačim iz onoga što one meni znače i odakle sve izvire. No, drago mi je kad ljudi doživljavaju različite naglaske u pjesmama. Jedan od njih svakako ima podloge u tekstovima - da u sebi imaju nešto proročko; imaju nadu, obećanje s pokrićem. Kad pišem i skladam, ta proročka dimenzija ne pada mi na um, to dolazi samo od sebe. Živeći u emigraciji, uvijek je postojala nada da mora doći neko "blago vrijeme moga naroda", kad će svi ljudi moći doći svojim živima i svojim uskrslima u posjet. Ta nada se uvijek vezala za te pjesme. Iz tih očekivanja i teškoća znao sam da to treba doći, ali nisam znao kad će doći. Nada izvire na različite načine, a opet je ponegdje u

pjesmama to izričito rečeno. Ugodno sam iznenađen i drago mi je da su taj naglasak ljudi primijetili.

Vratit ćemo se na početke Vašega rada: Jedan od svojih prvih javnih nastupa imali ste krajem 60-ih godina prošloga stoljeća na Pučkim misijama u crkvi sv. Jakova u Međugorju?

Nastupao sam povremeno već od gimnazijskih dana, ali ta godina doista je bila zanimljiva. Bila je to godina novicijata, a moj meštar pokojni fra Leonardo znao je da sviram gitaru. Jednog je dana došao i jednostavno kazao: "Fra Šito, što misliš o jednom koncertu na Pučkim misijama u Međugorju?". Bilo je to veliko iznenađenje. Predložio sam da mi se pridruži nekoliko mojih kolega. Kad smo došli u prepunu crkvu, narod se pomalo čudio od kuda sad tu gitara, mladi fratri, što se to sprema... Započeli smo s prepjevima poznatih duhovnih pjesama, ali sam tada, sramežljivo, otpjevao i neke od svojih pjesama. Narod je to nevjerojatno dobro prihvatio. Fra Vitomir Slugić, predvoditelj Pučkih misija, u župnoj je blagovaonici zahvalio meštru što nas je pozvao i rekao da je to za njega bilo pozitivno iznenađenje. Tog događaja

Kad pišem i skladam, ta proročka dimenzija ne pada mi na um, to dolazi samo od sebe. Živeći u emigraciji, uvijek je postojala nada da mora doći neko "blago vrijeme moga naroda", kad će svi ljudi moći doći svojim živima i svojim uskrslima u posjet. Ta nada se uvijek vezala za te pjesme.

uvijek se rado sjetim. Nakon toga nije bilo stajanja, meštar nas je puštao gdje god su nas zvali da održimo koncert, a išli smo koliko smo mogli.

Što je značilo ljudima donositi glazbu?

Sve je išlo nekako spontano, bez velikih napora. Ono što sam u svoje slobodno vrijeme svirao i vježbao, ljudima sam izvodio. No, već tada sam shvatio da ima neka snažna "moć riječi" koja dolazi s glazbom. To me obilježilo za svu budućnost, jer ja ne pjevam zato što mi se pjeva, nego zato što pjesmom imam nešto reći, a to ljudi rado slušaju. Sjećam se brojnih hodočašća, prepunih crkava, gdje primijetiš da ljudi upijaju svaku tvoju riječ. Osvjedočio sam se da ima nešto u tim tekstovima. Osjetio sam da to ne će biti samo moj hobi, nego i nešto više.

Život Vas je nosio na razne strane svijeta. Zanimljivo je da ste svjetovni glazbeni izričaj spojili s duhovnim glazbenim izričajem?

Osjećao sam da duhovna pjesma nije samo tamo gdje se izravno spominje Križ, Gospa, Isus... Vidio sam da ima mnogo duhovnih pjesama u kojima se na drugačiji način govori o čovjeku, svijetu, dobroti, ljubavi, prijateljstvu, mucu, a sve je to onaj Isus iz Nazareta, Isus u kojeg vjerujemo. Mnogi su svjetovni izvođači na mene imali utjecaj, od europskih do američkih, imao sam priliku slušati gospel glazbu. Shvatio sam da duhovno ne mora biti samo crkveno, jer se doživljavalo da je sve što je duhovno strogo crkveno. Nisam se ja branio od Križa, Gospe, ali nisam ni forsirao, tako da je to u pjesmama išlo jedno uz drugo. Vidio sam, gdje god je ljubav, prijateljstvo, ondje je i Bog, kao što to kažu Psalmi. U tom duhu dolazile su izravnije ili manje izravnije duhovne pjesme. Bile su okrenute čovjeku, a kad si zdravo okrenut čovjeku, onda si u vezi i s Bogom. Rekao bih da je to jedna vertikalno-horizentalna linija. Tu sam povezo jednu širinu i vidio da ljudi to razumiju. Don Živko Kustić mi je uvijek govorio da je to jaka

Snimio Stipe Čavar

strana mojih pjesama. Glazbenici s kojima sam počeo raditi i snimati, očekivali su da će moje pjesme biti neke pobožne crkvene pjesme, no otkrili su nešto drugo i uvijek su isticali da su tekstovi odlični, a u njima je duboka franjevačka duhovnost dolazila do izražaja.

No, u tekstovima je bila i domoljubna crta, veza s Domovinom. Vi ste u tom smislu bili spona ljudi u dijaspori s Domovinom?

Domovinu sam doživljavao barem na dva načina. S jedne strane, domoljublje vezano za kuću, Domovinu, identitet, pripadnost jednom narodu, jednom kraju. Domovina je u tom smislu bila jaka motivacija, počevši od Paoče pa do Australije. S druge strane, Domovinu sam doživljavao i kao religioznost. Čudio sam se zašto bi Isus plakao nad Jeruzalemom, to možda na prvi pogled ne izgleda religiozno, no, u tekstovima sam nalazio da čovjek griješi ako

iznevjeri svoju obitelj, isto tako griješi ako iznevjeri svoju Domovinu. Sjećam se riječi kardinala Franje Kuharića, koji je kazao da mi, pjevajući hrvatsku himnu, molimo za Domovinu. Stoga je Domovina bila i religijska, odnosno duhovna vrijednost. Domovina ima dvostruku vrijednost, domoljublje koje je za mene i duhovnost.

Koliko je Vaš rodni kraj prisutan u Vašim pjesmama?

Rekao bih da je rodni kraj gnijezdo, ali nije ograda. To je mjesto uzleta, kamo god kasnije krenuli u životu. Tu čovjek dobije posebnu toplinu koju nikad ne zaboravlja. Zahvalan sam Bogu što sam imao sretno djetinjstvo. U mom selu osjećao sam posebnu atmosferu, koja je davala nadu za budućnost, jednostavnost; fratri koji su tamo živjeli, položaj sela, tridesetak obitelji koje se međusobno znaju. Sve te jeseni, promjene godišnjih doba, svi ti cvjetovi, janjci, kiše, snjegovi

koje smo čekali, ljudi koji se ne vraćaju iz tuđine... to malo selo bilo je odsjaj svega onog što je prolazio naš narod. Sve to prepoznajem i drugdje u svijetu, na rtu Dobre Nade u Africi, Australiji, Americi, vidim tamo nešto drugo i vežem sa svojim krajem. U biti, vidio sam da je svijet mala Paoča. Negdje drugdje nema ništa posebno, isto sunce sja svugdje.

Biste li, fra Šito, drukčije pisali i pjevali da ste rođeni negdje drugdje i da nije bilo tog gnijezda iz kojeg ste poletjeli u svijet?

Psihologija kaže da je čovjek mnogo puta produkt svoje sredine ili prilika u kojima živi. Mogu kazati da mi Bog daje sve najbolje. Mnogo se puta osjećam kao sv. Franjo, koji je kazao: "Bože, ovo si ti stvorio radi mene". Naravno, djelovala je i sredina na mene i, da sam rođen negdje drugdje, drugačije bih pisao. Sve što sam prošao ostavljalo je traga. Netko je od nobelovaca kazao da je zadaća pisca da bude svjedok svog vremena. Mnogo sam pisao i bavio se problematikom naše emigracije, tako da mogu simbolički kazati da sam svjedok tih tisuća Paoča koje sam vidio po svijetu.

Četrdeset godina rada u duhovnoj glazbi... mnogo koncerata i susreta. Kad sve to pogledate, što biste voljeli da ostane u ljudima?

Ako negdje ima zrno dobrote, ljepote, umjetnosti, dobre poruke u tekstovima, u knjigama i pjesmama, postoji želja da to osjete i drugi. Ima smisla govoriti, pisati i pjevati ako ljudima pokraj nas to uljepšava dan. Na ovome je svijetu sve rečeno, vrtimo se često oko istih vrijednosti, ali ih izričemo na drugačiji način. Kad čovjek sluša sebe smiren, neopterećen, mislim da je to velika stvar, tada ljudi osjete ono zrno što ne mogu naći drugdje. I želio bih da tako bude i dalje.

O čemu ćete pisati i pjevati u idućem razdoblju, što govori Vaša duša?

Posljednjih godina pišem tekstove i glazbu za mjuzikl pod radnim nazivom "Gospa Međugorska". Što god mi dođe, slijevam u tu "rijeku". Ne znam što će biti u konačnici, ali računam da ću taj projekt završiti do 30. obljetnice međugorskih ukazanja. Ovih sam dana, boraveći u svom rodnom kraju, često dolazio u Međugorje na neka mjesta i preslušavao sam sebe. Imam potrebu da me Međugorje još više nadahne. A ostalo ćemo vidjeti kad za to dođe vrijeme.

MIROTVORAC U BOLONJI (III.)

Autor romana "Mirotvorac u Bolonji", fra Bernardin Škunca, opisuje mirotvorno djelovanje sv. Franje Asiškog. Roman je u jezgri utemeljen na izvješću Tome arhiđakona Splićanina, koji je u vremenu dolaska sv. Franje u Bolonju (Italija) studirao pravne znanosti. Autor je u obliku povijesne kronike opisao očekivanje pokornika iz Asiza, što se odvija u obliku razgovora o pohotama, o podjeli ljudi na više i niže, o zlu rata, o ljepoti mira i dobra među ljudima. Svečev nastup na velikom gradskom trgu, sa željom da pomiri zavađene i zaraćene građane, izveo je potresna obraćenja i međusobno mirenje.

fra Bernardin Škunca

Ostadosmo dugo majka i ja u razgovoru o mome snu i o jasnoći poruke koja mi je kazana u tom snu. Majka mi izrazi radost s takvog događaja. Ni jednom riječju ne izrazi pitanje je li riječi o snu ili o opipljivoj činjenici. Taj san za nju i za mene bješe događaj. Zauvijek. Ipak, nakon duga razgovora, ta žena-majka, dobra supruga i dobra čuvarica obiteljskoga doma, s blagošću mi reče:

'Ali, Augustine, razumij i oca. Dvije su njegove muke: tvojim odlaskom on ne će imati nasljednika u poslu, a tvojim izborom da uđeš u redovnički poziv nas dvoje ostajemo sami u našoj starosti.' I još mi doda: 'A onda, brine, što će reći tvoja prijateljica?'

'Koja prijateljica?' odgovorih iznenađeno. Bio sam siguran da me majka nikad nije vidjela s Cecilijom. No, sada mi bijaše očito da je ona, kako to samo majke znaju, pratila moju naklonost prema Ceciliji. Doduše, Cecilija i ja nikakve riječi još nismo dali jedno drugomu, ali ljubav je postojala. Možda jače s njene strane nego s moje. Ja sam, naime, i prije dolaska Franje Asiškoga u Bolonju Ceciliju uvjeravao da je među nama riječ samo o prijateljstvu. O budućnosti u zajedničkom braku govorili smo tek u šali. Zato sam majci odgovorio:

'Znaš, ono s Cecilijom nikad nije bilo ozbiljno.' Poučen od dragih roditelja, od rane sam mladosti naučio ophoditi se sa ženama, nadasve s djevojkama, u nekoj radosnoj udaljenosti i prisnoj ozbiljnosti. Osmijeh i šala, ali i dostojanstvo, i odgovorno poštovanje bijaše moje pravilo.

Ipak, s Cecilijom nije sve išlo baš glatko. U jednom sam razdoblju našega prijateljstva s teškoćom ostajao na radosnoj ozbiljnosti. Počeh maštati o ljepoti bračnoga života, o djeci, o sretnoj budućnosti u obitelji, o sretnoj okolnosti da nastavim bilježnički po-

sao moga oca. U Ceciliji sam osjećao idealnu prijateljicu i družicu života. Sve, dakako, po nakani Stvoriteljevoj i po zapovijedima Božjim i crkvenim. Osjećaji su me na časove posve upućivali prema Ceciliji.

Na trenutke sam čak upadao sad u površne, sad u duboke sumnje o samom sebi, o posve novom putu koji izabirem, o težini pokorničkog poziva... Razmišljao sam nad Isusovom riječi o onima koji se odriču ženidbe 'radi kraljevstva nebeskog', ali i o onoj da 'to nije svima dano'. Je li, doista, meni dana milost da već sada živim kao 'anđeli na nebu', meni još odveć tjelesnome? I jesam li, možda, stvorio odluku da pođem u red Male bratice iz kakvog trenutnog zanosu ili iz povodljivosti za drugima, nekim mojim prijateljima sa Studija, poput Pellegrina i Riccija? Dolazili su mi pred oči i slučajevi nevjernosti prema evanđeoskim savjetima kod nekih redovnika, pa i nevjernosti prema crkvenom zakonu celibata kod svećenika koji primiše sveti red prezbiterata.

Ali, kad bih zbrajao i vagao osjećaje s razumom i još više s duhovnim idealima koji me sve dublje prožimahu, moji bi osjećaji, pa i moja žudnja za životom s tom ljubljenom ženom (radije upotrebljavam izraz 'žudnja' nego li riječ 'tjelesna strast', jer je u mojoj žudnji bila nastanjena istinska ljubav) brzo prelazili u ljubav prema novom pozivu.

Izrazito jak doživljaj za isključivi izbor duhovnoga puta zbio se je upravo u ovim danima što ih opisujem. Ceciliji to nisam kazao, iako smo se često susretali baš tih dana. Dapače, još češće nego uobičajeno, jer je i ona s više djevojaka sudjelovala u pripremanju za dolazak svetoga čovjeka u Bolonju. U jednom posve nepredviđenom trenutku, dok smo na trgu pripremali veliki podij za nastup pokornika iz Asiza, spontano se našosmo oči u oči, nekoliko koraka udaljeni od

drugih. Tada sam, drugi put u svom životu (prvi put bijaše ono kad mi je majka spomenula prijateljicu) doživio prodorno poniranje ženskoga bića u moj nutarnji svijet. Cecilija je, naime, baš ovih dana opazila moj povećani zanos prema Franji Asiškom. Ja sam, pak kazujem to pred licem Vječnoga Oca duhovno i stvarno, cjelovitim bičem već bio mali brat Franje Asiškoga. To nisam mogao sakriti ni pred Cecilijom. A ona, Cecilija, čestita i dostojanstvena, kakva vazda bijaše, vidjela je moj 'novi svijet', te mi je u tom milostivom času spontano kazala:

'Augustine, ne brini za mene. Pođi. Žarkim ću te molitvama pratiti.'

Nakon tih njezinih riječi posljednjih riječi velikoga povjerenja u našem prijateljstvu od nekoliko godina koje je izgovorila u jasnoći iskrene ljubavi s čudesnim osmijehom, sličnom ekstazi, nastavljena je komunikacija s drugima na trgu. Zacijelo, nitko nije mogao opaziti da se između nas dvoje nešto veliko dogodilo. Ipak, dogodilo se je nešto veličanstveno. Ja sam, naime, Cecilijine riječi doživio doslovno kao najveće oslobođenje. Ne od kakvog zatvora, pa niti od svojevoljnog i dragovoljnog zatvora bračne i obiteljske sreće, kakva je zacijelo mogla biti naša, nego oslobođenje od možebitnoga mojeg neprimjerenog, pa i nepoštenog razlaza od osobe koja me je duboko i iskreno ljubila, sa željom da naša ljubav prijeđe u zajedništvo života. Cecilija je očito bila prosvijetljena Duhom Božjim. Uvjeren sam: bijaše to čas velike Božje dobrote za nju i za mene, te se ja umjesto s Cecilijom nadoh 'već' zaručen cum Domina Paupertate (s Gospođom Siromaštinom), ne doduše u onoj duhovnoj visini kao nedostizni Franjo, ali zacijelo po mjeri dara koji mi je Duh Gospodnji udijelio.

Istovremeno sam u tim trenucima pomišljao, iako to nisam kazao Ceciliji, da bi ona

mogla krenuti putem Klare Asiške, odane sljedbenice, ujedno i prijateljice samoga Franje. Već se posvuda govori kako je Klara čudesni odsjaj Franjina odlučnoga puta, kako je iz jednoga duhovnog prijateljstva, po opipljivom djelovanju Duha, sveta majka Crkva dobila novi put. Ona koja je nježno ljubila Franju, u njemu prepoznala istinskoga ljubitelja i nasljedovatelja Isusa Krista, te mu se u ljubavi povjери i duhovno ujedinila kako bi živjela Franjino evanđeosko iskustvo. Tako se, kako sam čuo govoriti od poučenih i duhovnih ljudi, u Franji i Klari ostvaruje najdragocjenije duhovno iskustvo što ga sveta majka Crkva sada ima u Klarinu kontemplativnom življenju otvorenom Evanđelju, i u Franjinom navještanju i svjedočenju Riječi, Isusa Krista. Nastao je spoj između šutnje koja sluša i riječi koja naviješta, između Klarine radosne oćaranosti u klauzuri pred dobrotom Svevišnjega i Franjina putništva po svijetu kao poslanika Velikoga kralja, naime, Krista Gospodina.

'Gledao' sam Franju i Klaru kako pokazuju da se putenost, ta snaga čovjekova bića, od Stvoritelja u nas utisnuta, može posve dignuti u duhovni zanos, čak preobraziti u trajno duhovno stanje čovjekova bića. No, to se može samo po Sili odozgor, po višnjemu Duhu. Franjo bijaše zahvaćen Silom, Klara mu je povjerovala i krenuo je upravo iznenađujućom silinom jedan novi, nezaustavljivi put u Duhu. Milošću Duha uočio sam da takav put ne mogu slijediti svi ljudi na način Franje i Klare, da je taj put za 'pozvane' i 'izabrane', ali da se svi ljudi svaki u svojem pozivu i poslanju, u svojem staležu i stanju, mogu uvelike dignuti u stanje slobode u Duhu. Slobode, a ne robovanja.

Osjetio sam, dakle, da se i divno žensko biće, kao i muško, može vinuti u visine Duha. Ispovijedam da me prema mojem novomu putu, kao duhovna sila koja me je jaćala, ispunjalo iskustvo Franje i Klare. U nekoj svojoj mjeri bijah, kao već mnogi, duhovno i stvarno oduševljen slobodom duha brata Franje, koji, kako se posvuda govori o njemu, umjesto bogatstva izabra svojevoljno siromaštvo; umjesto trgovačke vještine bogaćenja, jer mu otac bijaše bogati trgovac, prigrliti biti putnik i pridošlica na ovome svijetu; umjesto uključivanja u ratne podvige razgori želju da svima daruje mir i radost Gospodnju; umjesto viteške časti odlučiti biti najmanji među malenima i prezrenima. Susret, pak, s čudesnim Franjom Asiškim došao je kao blagi lahor na moje uznemireno stanje duše zbog 'zapreka' što su mi stajale na putu upravo od najdražih mi osoba na ovome svijetu. (Nastavlja se)

NE BOJTE SE, ŽENE!

fra Iko Skoko

Evangelisti na više mjesta spominju žene. Luka u prvom poglavlju spominje Elizabetu, majku Ivana Krstitelja, i Mariju, Isusovu majku. Kaže da su za Isusom išle mnoge žene. Navodi posebno Mariju iz Magdale, Ivanu, ženu upravitelja Kuza, i Suzanu (Lk 8). Matej u rodoslovlju Isusa Krista spominje poimence Tamaru, Rahabu, Rutu i Blaženu Djevicu Mariju. Zatim, kad izvješćuje o pokolju nevine dječice, spominje Rahelu. U Petrovoj kući Isus susreće njegovu punicu. Ona im je poslužila hranu i piće, nakon što ju je Isus ozdravio od groznice. Isus ozdravlja ženu koja je bolovala dvanaest godina i uskrisuje Jairovu kćer. Isus hvali vjeru Kananejke, čiju je kćer mučio zli duh. Veliki broj žena bio je nazočan kad je Isus nahranio, između ostalih, i četiri tisuće muškaraca. Majka apostola Ivana i Jakova moli Isusa da njezina dva sina sjednu u kraljevstvu nebeskom odmah do njega. U Betaniji, u kući nekog Šimuna, jedna žena pomazala je Isusa dragocjenom pomašću. Posebno se spominju Marta i Marija, koje su rado ugošćivale Isusa u svojoj kući. Luka nije propustio istaknuti Isusovu pohvalu udovice koja je ubacila u riznicu sve što je imala. Ivan u četvrtom poglavlju s posebnom pažnjom opisuje susret Isusa i Samarijanke na Jakovljevu zdencu. S koliko takta je u osmom poglavlju iznio kako Isus spašava i oslobađa grješnicu.

Zabilježeno je da je sluškinja otkrila Petra na dvoru Velikog svećenika.

Pilatova žena je poslala poruku mužu dok je sudio Isusa: "Nemoj se nikako miješati u stvar toga pravednika, jer sam danas u snu mnogo pretrpjela zbog njega" (Mt 27, 19). Veliki broj žena, posebno iz Galileje, pratio je Isusa na križnome putu. Prve su na prazan grob Uskrsloga došle Marija iz Magdale i druga Marija. Marko navodi da su na grob došle: Marija iz Magdale, Marija majka Jakovljeva i Saloma (Mk 16,1). Luka je zabilježio da je bila među njima i Ivana (Lk 24, 9). Prvo ih hrabri anđeo: "Ne bojte se! Znam da tražite raspetoga Isusa. On nije ovdje! Uskrsnuo je kako je rekao! Dođite i vidite mjesto gdje je bio položen, zatim krenite žurno i recite učenicima njegovim: 'Uskrsno je od mrtvih i, eto, pred vama ide u Galileju. Ondje ćete ga vidjeti'" (Mt 28,5-8). Dok su se one žurno vraćale, Isus ime dođe u susret i reče: "Zdravo! Ne bojte se! Idite i javite mojoj braći da idu u Galileju. Ondje će me vidjeti!" (Mt 28, 10).

Vidimo kako su žene imale svoju ulogu u navještanju evanđelja. I današnjem svijetu treba hrabrih i velikih, biblijskih, odnosno evanđeoskih žena!

PERO KAO PUTOKAZ

fra Mario Knezović

Često se zna čuti, napose od mladih, kako za zemaljski uspjeh trebaju uvjeti i da je to presudno za ostvarenje karijere. No, stvarnost nam nudi puno odgovora kako uvjeti nisu najvažniji. U Starome zavjetu naći ćemo bezbroj situacija kad Bog za svoju proročku službu bira neznatne, malene – ljude iz puka. Božji zahtjev, starozavjetne proroke, zaticao je u njihovim skrovitostima i svakidašnjim dužnostima. Bog nije primarno gledao iz kojega su naroda, plemena ili obitelji. Mnogi su se opirali, nošeni mišlju kako za takvo poslanje nemaju uvjeta i sposobnosti. No, Bog, a to nam potvrđuje i izbor apostola, traži ljude bez selektivnoga pristupa. Kod Boga nema privilegiranih i predodređenih. Bog nas stvara kao jedinke i kao takve nas promatra. Rod i pripadnost kod Boga nisu nika-

kva preporuka i preduvjet za izabranje i napredak.

Izdvajam životnu crticu iz života hrvatskoga rukometnog kapetana Petra Metličića. On je, naime, sin gluhonijemoga oca i gluhonijeme majke. Oni su imali hrabrosti ući u brak i Bog im je podario sina, uzorna u životu i na sportskom terenu. Svoj talent je radom razvio i s vjerom u Boga i sebe uspio postati uzor ostalima. Zato mladi, a i odrasli, trebaju znati da se nitko ne rađa svecem ili „zvijezdom“. Nitko nije predodređen za uspjeh. To se postaje odgovornošću prema životu, radom, žrtvom i ljubavlju za svoj posao i poslanje. Neka nam Pero bude putokaz kako nam roditelji ne moraju biti „tajkuni“ i kako ne moramo imati „vezu“ kako bismo uspjeli. Bog daje svima jednake šanse za ostvarenje talenata koje smo besplatno primili.

NISAM DOŠAO ZVATI PRAVEDNIKE, NEGO GRJEŠNIKE

Oh, kako si dobar, Ti, o moj Bože! I koliko se samo trudiš da uspraviš grješnike, da uliješ nadu onima koji su se ogriješili – kao što se Ti već u prvim retcima Evanđelja očituješ kao Dobri pastir, Otac izgubljenoga sina, božanski Liječnik, koji je došao iscijeliti bolesne.

Čini se kao da si Ti stavio samome sebi u zadaću od prvih redaka Radosne vijesti da nam dovikneš: "Ne želim smrti grješnika, nego da se obrati i da živi" (usp. Ez 18,23). O Bože, Oče svega smilovanja, Ti nam želiš reći kako i za krivce postoji nada i milost, pa čak i za onoga najdublje paloga, pa i za one najuprljanije. Upravo oni koji su u ljudskim očima beznadno propali i urušeni, u Tvojim su očima još uvijek vrijedni i lijepi. Oni samo trebaju jednostavno i trajno

ponavljati, izgovarati neprestano kao i David: "Sagriješio sam!" (usp. 2 Sam 12,13). Ti otvaraš tim dušama, koje svijet smatra izgubljenima, a koje si Ti ponovno pronašao, podignuo, očistio, uresio, Ti im otvaraš preobilno blago svojih smilovanja tako da im ubuduće nije uskraćena nikakva milost, da im nikakva veličina nije više nedostupna.

Ma kako duboko mi i pali: Nikada ne očajavajmo! Božja dobrota je iznad svega zla koje smo kadri učiniti. "Pa kad bi vam grijesi bili poput grimiza, pobijeljet će kao snijeg i vuna" (Iz 1,18). Ne postoji u našem životu nijedan trenutak kad ne bismo mogli naskroz iznova započeti, odvojeni poput zida od svojih prošlih nevjernosti.

(Bl. Charles de Foucauld, – 1858. - 1916. – obraćenik, pustinjač, mučenik)

KARDINAL NEWMAN: "RAZMATRANJA I MOLITVE"

Ti si jedini, Gospodine i Bože moj, snažan, Ti si jedini svet. Ti si svetost i snaga svih stvari. Ništa stvoreno nema svoje bivanje i postojanje samo po sebi; ono propada i nestaje ako ga Ti svojom pomoći na uzdržiš. Bože moj, Ti si snaga anđela i svetica u slavi nebasa te pravednika na zemlji. Nijedno biće ne posjeduje svetost ni kreposnost osim u Tebi. Bože moj, klanjam Ti se u Tvojoj istini. Od svega srca žudim spoznati i priznati tu veliku istinu kako si Ti ne samo svemoć, nego da izvan Tebe nema nikakve moći, snage ni jačine.

Bože moj, Ti si snaga svih duša. Ti si jedini i Ti si prije svega i moja snaga. Ništa nije istinitije od toga nego da sam bez Tebe posve nemoćan. Osjećam to duboko, o moj Bože, da ću odlutati i zabludjeti budem li prepušten sam sebi. I kao što kamen pada na zemlju kad ga se baci, tako će zacijelo i moje srce i moja duša beznadno propasti, povuču li Ti svoju ruku pomoćnicu. Ti me moraš držati svojom desnicom, inače ne ću moći izdržati. I kako je to samo otužno, a istodobno i istinito, da svi moji naravni porivi smjeraju prema lijenosti, prema raspuštenosti, prema zanemarivanju vjerskih obveza i molitva, prema ljubavi za ovaj svijet, namjesto da težim za ljubavlju prema Tebi, za svetošću i za samostegom! Slavim i veličam ono što sam osobno ne izvršavam. Moje srce leti za ispraznostima, a moje nastojanje odvojeno od Tebe ide u smrt, propast, ništavilo, o moj besmrtni Bože.

O moj Bože, moje me iskustvo savršeno jasno uči kako je strašno robovati grijehu. Udaljiš li se od mene, nemam više vlasti nad samim sobom, pa ma koliko ja to želio – i onda padam u neurednost vlastite samovolje i ponosa, svoje sjetilnosti i samodopadnosti. Svednevice sve više i više mnome ovladavaju, sve dok im se nisam više kadar oduprijeti. Stari još uvijek u meni nazočni Adam postaje do te mjere jak da postajem rob. Uviđam kako je ovo ili ono nepravedno, pa ipak to činim. Toliko se gorko optužujem zbog svoga robovanja, pa ipak ga ne mogu odbaciti. Kakva je samo tiranija grijeh! On je poput teška tereta koji me paralizira – i što će biti moj vršetak?

Zbog Tvojih dragocjenih zasluga, zbog Tvoje svemogućće snage utječem Ti se usrdno, o moj Gospodine i Spasitelju: Daj mi život i svetost i snagu. Sveti Bože, podari mi svetost. Jaki Bože, daj mi snagu! Besmrtni Bože, podari mi ustrajnost. Sveti Bože, sveti Jaki, sveti Besmrtni: smiluj se nama!

Kardinal John Henry Newman,
1801. – 1890., obraćenik

Snimila Lidija Paris

LIJEVO ILI DESNO? Lidija Paris

Često čujemo ili čitamo da se nekoga u Crkvi naziva „lijevom“ ili „desnom“, ili da se ocjenjuje kako Crkva skreće „ulijevo“ ili „udesno“. Pojmovi „lijevo“ i „desno“ su kategorije koje se, zapravo, uopće ne mogu primjenjivati na Crkvu.

Ravno naprijed prema cilju

Poput Izraelaca koji su išli po suhom pored mora dok su im vode stajale kao zid zdesna i slijeva (Izl 14,21-22,29), tako i Crkva ide ravno naprijed prema svojem cilju „putem istine i spasenja prema životu vječnomu“ (25. 5. 1998.). Ona je hodočasnica na ovome svijetu i prolaznik na ovoj zemlji „na putu prema vječnosti“ (25. 11. 2006.).

Knjiga Izreka 4,26-27 kaže: „Pazi na stazu kojom kročiš i neka ti svi putovi budu pouzdani. Ne skreći ni desno ni lijevo, drži

svoj korak daleko od zla“. „Ne skrećite ni desno ni lijevo (Pnz 5,32-33). Slijedite potpuno put koji vam je Bog vaš označio, da tako uzmožete živjeti, imati sreću i dug život“. A Jošua 23,6 kaže: „Budite, dakle, postojani i sve čvršći u tome da čuvate i vršite sve što je napisano... i da ne odstupite od toga ni desno ni lijevo“.

Proširiti ćeš se desno i lijevo

U Novom zavjetu, i počasna i razbojnička mjesta su kako zdesna, tako i slijeva. „Daj nam da ti u slavi tvojoj sjednemo jedan zdesna, a drugi slijeva“, mole učenici (Marko 10,37; Matej 20,21), a na Golgoti su pokraj Isusa raspeta dva razbojnika: jedan zdesna, drugi slijeva (Matej 27,38; Marko 15,27; Luka 23,33).

Gospa nas je 25. travnja 1992. pozvala da se odlučimo za Boga i on će nas zaštititi-

ti i pokazati što trebamo činiti i kojim putem trebamo ići.

Crkva ide uskim putem kojim ju vodi Isus jer široka su vrata i prostran put koji vodi u propast i mnogo ih je koji njime idu. Uska su vrata i tijesan put koji vodi u Život i malo ih je koji ga nalaze (Matej 7,13). „Borite se da uđete na uska vrata jer mnogi će, velim vam, tražiti da uđu, ali neće moći“ (Luka 13,24). Crkva ide uskim putem, ali nije uskogrudna: „Raširi prostor svog šatora... jer proširiti ćeš se desno i lijevo“ kaže Izaija (54,2-3).

Papa se vodi Evanđeljem

Za papu Ivana XXIII. govorilo se da je Crkvu odveo „ulijevo“, a za papu Ivana Pavla II. da ju je povukao „udesno“. Obojicu su i vjernici spontano, i hijerarhija službeno, proglasili svetim i blaženim.

Papa Benedikt XVI. je 24. siječnja 2009. otpustio kaznu izopćenja kojom je bila pogodena jedna skupina biskupa koji ne prihvaćaju reforme Drugoga vatikanskog koncila. Za svjetovne medije to znači da Benedikt XVI. skreće prema „krajnjoj desnici“, jer oni Crkvu gledaju kroz političke i svjetovne naočale. No, kad papa donosi svoje odluke, on se vodi Evanđeljem. Papa je unaprijed i pažljivo odabrao datum: na uočnicu blagdana obraćenja svetoga Pavla, na uočnicu završetka molitvenog tjedna za jedinstvo kršćana. U svojoj svećeničkoj molitvi Isus kaže: „Da svi budu jedno“ (Ivan 17).

„Ni u čemu ne dajemo nikakve sablazni da se ne kudi ova služba, nego se u svemu iskazujemo kao poslužitelji Božji: velikom postojanošću u nevoljama, u potrebama, u tjeskobama, pod udarcima... u velikodušnosti, u dobroti, u Duhu Svetomu, u ljubavi nehinjenoj, u riječi istinitoj, u snazi Božjoj; oružjem pravde zdesna i slijeva; slavom i sramotom... kao oni koji ništa nemaju, a sve posjeduju“ (2 Korinćanima 6,3-10).

Crkva ide „Kraljevskim putem“

„I uši će tvoje čuti riječ gdje iza tebe govori: ‘To je put, njime idite’, bilo da vam je krenuti nadesno ili nalijevo“ (Izaija 30,21).

Gospa je 25. svibnja 1988. rekla: „Draga djeco, pozivam vas na potpuno predanje Bogu... Budite jaki u Bogu... Ne budite tjeskobni ni zabrinuti. Bog će vam pomoći i pokazati vam put“.

Crkva ide „Kraljevskim putem, ne skrećući ni desno ni lijevo“ (Knjiga Brojeva 20,17; Ponovljeni zakon 2,27).

TAJNA JE U PRISNOSTI S ISUSOM I MARIJOM

Otac Juan-Carlos LISA proveo je u Međugorju deset mjeseci tijekom 2008. godine. Neposredno prije povratka u Argentinu dao je svoje svjedočanstvo za Radiopostaju MIR Međugorje i za Glasnik mira. Višnja Spajić i Lidija Paris

Otac Juan Carlos sa svojim biskupom

Sin jedinac

Ja sam sin jedinac. Otac mi je umro 1978., kad sam bio još dijete. Moji su se roditelji vjenčali 1962., ja sam rođen 1970., i moja majka nije zatrudnjela ni prije ni poslije mene. Uvijek kažem da je Bog želio svećenika i zato je otvorio njezinu utrobu... Kad sam joj rekao da želim biti svećenik, pitala me je mislim li doista da je to Božja volja. Ako je tako, rekla je da će žrtvovati i Bogu prikazati svoju želju da postane baka...

Posjetio sam i druga marijanska svetišta. Bio sam u Fatimi godine 2000., kad je papa Ivan Pavao II. proglasio blaženima fatimske vidiocice, bio sam u Guadalupi - svetištu cijele Amerike. Oba svetišta su molitvena mjesta, ali rekao bih da je ovdje molitva življa, i to je zato što Gospa dodiruje ovu zemlju svakoga dana. Ono je bilo nekad, u prošlosti, i tu je velika razlika.

Primili su me kao brata

Deset mjeseci i deset dana koje sam proveo u Međugorju za mene predstavljaju lijepo i bogato iskustvo. Tijekom cijele godine živio sam s fratrima, i taj život s njima prvo je lijepo iskustvo. Zahvaljujem fratrima koji su me primili kao brata, iako nisam ni fratar ni Hrvat.

Za mene kao svećenika bitno je bilo svakidašnje ispovijedanje. Svakoga sam dana ispovijedao po dva-tri sata, što mi je otvorilo srce i proširilo sposobnost razumijevanja raznih kultura, bili to ljudi sa španjolskoga ili talijanskoga jezičnog područja, ili Hrvati koji znaju talijanski. Neovisno o zemlji iz koje dolazimo, svi imamo veliku potrebu osjetiti da nas Isus čuje, da nas iscjeljuje i da prema nama ima sućuti, i sve se to događa preko svećenika.

Želio sam subotnju godinu

Na osobnoj razini želio sam subotnju godinu da se vratim svojem srcu. Htio sam vrijeme tišine, molitve, zajedničke molitve, i u tome smislu ova je godina bila optimalna. Zahvaljujem i svojem biskupu, koji mi je dopustio doći ovamo godinu dana. I on je osobno bio ovdje u kolovozu. I njega se iskustvo Međugorja duboko dojmilo. Naša je biskupija pastoralno vrlo aktivna, bliska ljudima. Kad je vidio koliko se ljudi ispovijeda, koliko ljudi moli, to ga se duboko dojmilo.

Želio bih ispričati jednu malu anegdodu, događaj koji se odvijao pred kipom Uskrslova koji su me primili kao brata, iako nisam ni fratar ni Hrvat.

kipu oko kojega su se okupile tri-četiri hrvatske obitelji. Jedan je otac u naručju nosio svoje dijete i približio ga križu. Biskup me je pitao zašto se približavaju kipu, zašto ga dodiruju. Nije ga se dojmio fenomen kapljice vode, nego način na koji su otac i majka s djecom zajedno molili. Shvatili smo duh Međugorja – obiteljska molitva, otvaranje Bogu.

Molitva u osami

Kad me pitaju koje je moje najdublje iskustvo Međugorja, sjetim se prvih dana, jedne duboke molitve u osami na Križevcu u mjesecu ožujku. Nije bilo hodočasnika. Shvatio sam da je Križevac mjesto snažne Božje nazočnosti, kao u Bibliji. Zato sam svakoga tjedna bar jednom išao na Križevac ili na Podbrdo. Shvatio sam da je u Međugorju bitna molitva u crkvi i na brdima.

Unutarnje svjetlo vjere

Prvi sam puta bio u Međugorju 2001. godine, najprije s jednim prijateljem, zatim sa skupinom hodočasnika. Dolazio sam svake godine. Godina 2001. bila je prijelomna u mojem životu kao kršćanina i kao svećenika. Ne znam kako da to objasnim, ali rekao bih da sam doživio unutarnje svjetlo vjere. Malo pomalo u svoju sam župu uvodio euharistijsko klanjanje s pjevanjem, krunicu prije Mise... Sada se vraćam u Argentinu i preuzimam jednu novu župu, župu sv. Josipa, i radujem se jer se petkom tamo održava 24-satno klanjanje. Svaki se dan moli krunica. Ne će mi biti teško nastaviti živjeti u međugorskom duhu. Bogu hvala.

Svećenik u modernom svijetu

Pravi je izazov biti svećenik u modernom svijetu. Nije lako, nema formule, ali sada sam uvjeren da je tajna u molitvi, u prisnosti s Isusom i Marijom. Svećenik, bio mlad ili star, koji je shvatio da je tajna u prisnosti s Bogom, može živjeti u bilo kojem vremenu.

Vjerujem da ću se vraćati u Međugorje sa skupinama hodočasnika, ali ne vjerujem da će me biskup tako brzo ponovno pustiti na odmor. Po povratku u Argentinu imam nakanu produbiti življenje Gospinih poruka, ali bez mnogo pričanja o Međugorju. Molitva, sakramenti, obraćenje, Bog na prvom mjestu - to je bitno. Ljudi će me sigurno pitati što sam doživio ovdje, i tako ću sigurno imati prigodu govoriti o ovom mjestu mira. Radujem se povratku svojim ovčicama!

ZEITOUN - MJESTO GOSPINIH UKAZANJA U EGIPTU

fra Karlo Lovrić

Dakle, 2. travnja 1968., sat i pol nakon zalaska sunca, potrčali su radnici iz autobusne garaže na ulicu. Bila je velika vreva. Okupilo se mnogo svijeta. Ljudi su gledali prema kupoli crkve. Nisu to bili samo pravoslavni kršćani. Bilo je i katolika, protestanata, muslimana, Židova, pa i nevjernika, iz svih dijelova grada. Nisu mogli vjerovati svojim očima. Po kupoli crkve hodala je mlada i lijepa žena, obučena u bijelo. Bili su u strahu da ta lijepa žena ne namjerava skočiti s kupole crkve. Molili su je: „Pazi, pazi, past ćeš dolje...!“ Kupola je nakošena i nijedno ljudsko biće ne može po njoj hodati. Neki su pješaci, promatrajući prizor, plakali i govorili: „Djevoja Marija, Djevoja Marija...!“

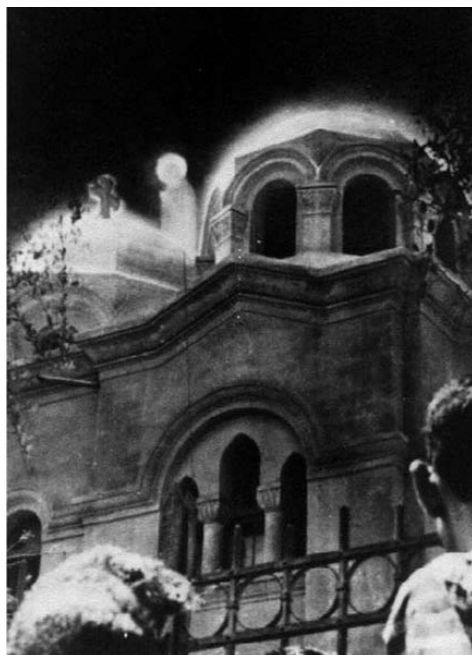
Egipat je država u sjeveroistočnoj Africi. Dio egipatskog teritorija je i Sinajski poluotok koji se nalazi u Aziji. Egipat graniči s Libijom na zapadu, sa Sudanom na jugu, sa Sredozemnim morem na sjeveru, s Izraelom i Gazom na istoku. Ima oko 80 milijuna stanovnika. Glavni grad je Kairo, s 15-ak milijuna stanovnika. Stanovnici su 90 posto muslimanske vjere, a 10 posto su koptski kršćani. Jezik je arapski.

Za Zeitoun bi se moglo reći da je prije predgrađe negoli gradska četvrt Kaira i jedan je od najnapučenijih dijelova toga velegrada. Koptska crkva nalazi se u ulici Tumanbay, glavnoj ulici Zeitouna. Crkva je mala, ali ima pet kupola – središnja je visoka 12, a ostale četiri manje kupole visoke su po 9 metara. Povijesno je dokazano da se crkva u Tumanbay ulici, u gradskoj četvrti Zeitoun, na livadi El-Matarya, Kairo, nalazi na putu kojim je prošla Sveta Obitelj, kad je pohodila Egipat.

Kad je crkva sagrađena?

Bilo je to 1924., a graditelj je Tawfik Khalil Bey, pod vodstvom talijanskog arhitekta Leomingellija. Posvetio ju je biskup Auba Athanaggos godine 1925.

Pobožna predaja kaže da se Gospa ukazala Khalil paši Ibrahimu i pozvala ga da sagradi crkvu na ovom mjestu u njezino ime. Dala je obećanje da će se ukazati za pedeset godina. I obećanje je izvršeno 2. travnja 1968., kad se prvi put ukazala.

Nasuprot crkvi nalazi se velika autobusna garaža za cijelu općinu. Svi radnici koji rade u garaži su muslimanske vjere. Dakle, 2. travnja 1968., sat i pol nakon zalaska sunca, potrčali su radnici iz te autobusne garaže na ulicu. Bila je velika vreva. Okupilo se mnogo svijeta. Ljudi su gledali prema kupoli crkve. Nisu to bili samo pravoslavni kršćani. Bilo je i katolika, protestanata, muslimana, Židova, pa i nevjernika, iz svih dijelova grada. Nisu mogli vjerovati svojim očima: Po kupoli crkve hodala je mlada i lijepa, u bijelo obučena žena. Bili su u strahu da ta lijepa žena ne kani skočiti s kupole

crkve. Molili su je: „Pazi, pazi, past ćeš dolje...!“ Kupola je nakošena i nijedno ljudsko biće ne može po njoj hodati. Neki su, promatrajući prizor, plakali i govorili: „Djevoja Marija, Djevoja Marija...!“

Pobožni svećenik, o. Konstantin, Gospu je vidio 10. travnja 1968. na istočnoj kupoli crkve.

Imala je dugu haljinu

Gospa se ukazivala kroz cijelu godinu i mogli su je vidjeti milijuni ljudi. Ukazanja su nekad trajala po nekoliko minuta, ali nekad i po nekoliko sati, i tko god se tu zadesio, mogao je vidjeti Gospu. Pojavljivala se u različitim oblicima. Kad se prvi put ukazala bila je normalne veličine i sva u sjaju. Imala je dugu haljinu koja je sezala do stopala. Nekad je bila okružena sjajnim zvijezdama, drugi put imala je maramu na glavi i ispružene ruke...

Gospa je hodala iznad crkve, posebice po srednjoj kupoli, onda se sagnula pred križem koji se sjajio, i opet se pojavila sva u svjetlu. Pojavljivala se i s djetetom u rukama. Nekad se pojavila u svijetlom liku iznad istočnog dijela kupole.

Gospino ukazanje pratili su ili mu prethodili bijeli golubovi koji su običavali letjeti oko crkve. Nekad se pojavila munja sa svjetlom. To je trajalo jedan trenutak i onda bi svjetlo iščezlo. Nekad bi se proširila svijetla magla posvuda i ispuštala tako jak i ugodan miris tamjana da bi zamirisalo cijelo mjesto.

Svećenik o. Konstantin tvrdi: Vidio sam Gospu nasuprot mjesecu i njezin lik, koji je bio veći od koluta mjeseca, stigao je blizu crkve.

Zanimljivo je naglasiti da se spomenuti golubovi razlikuju od uobičajenih. Mogu letjeti i noću. Veći su i drugačijeg oblika. Zvijezde su veće nego smo ih navikli gledati i kao da su se brzinom spuštale na crkvu. Nekad su bile okrugle i nosile su na sebi svjetiljke. Svjetlo se pojavljivalo iznad kupole crkve i bilo je žuto ili plavo-svijetlo. Okruživalo je crkvu poput svijetlog prstena oko mjeseca. Križ, nekad taman, nekad vrlo bijel, pojavljivao se iznad kupole, a ponekad je bio iznad Gospe. Tamjan je ispunjavao mjesto ugodnim, ali jakim mirisom i bijelom bojom. Nekad su se i oblaci iznad kupole pojavljivali u liku Gospe.

Što je rekla ortodoksna koptska Crkva o ukazanjima?

Njegova Svetost Kyrillos VI., 4. svibnja 1968. ustanovio je komisiju koja je potvr-

dila istinitost ukazanja. Ukazanja su bila noću i u različitim oblicima. I lokalni katolički patrijarh Stephanos I. potvrdio je da su Gospina ukazanja u Zeitounu istinita. Godine 1968., 28. travnja, došao je jedan izaslanik iz Vatikana u Kairo. I sam je doživio ukazanje te o tome izvijestio papu Pavla VI.

Plodovi ovih ukazanja barem su dvostruki. Kao prvo, doprinijela su oživljavanju vjere u Boga, u zagrobni život, i vodila su do obraćanja onih koji su bili daleko od vjere. A drugi vid ukazanja vodio je do ozdravljenja, što se moglo dokazati.

Navest ćemo samo neka ozdravljenja i druga čudesa koja se dovode u svezu s Gospinim ukazanjima u El-Zeitounu.

Gospa spašava dijete ispod brzoga vlaka

Majka s djetetom vlakom je iz Aleksandrije putovala u Kairo pohoditi Gospu u crkvi u Zeitounu. Kad su pokušali sići s vlaka sedam kilometara prije Kaira, zbog mnoštva koje se guralo, majka je pala pokraj tračnica a sin na tračnice. Majka je uspjele ustati i izići. Kad je izašla na peron, sin joj je stajao s desne strane i zvao: „Mama, mama...!“ Začudena majka pitala je sina kako je izbjegao smrti. Odgovorio je da je s njim bila jedna gospođa u bijeloj obučenosti a svjetlo je izlazilo iz njezina lica. Ona je privila njegovu glavu k sebi. Sedam vagona prešlo je iznad njega. Ona mu je rekla: „Ne boj se, ja sam tvoja majka“. Kad je posljednji vagon prošao, digao se i vidio kako je Gospa iščezla. Ipak, osjeća njezinu ruku i njezino lijepo lice ostalo mu je u sjećanju.

A sljedeći primjer podsjeća donekle na Ali Agdžin metak koji je 1981. godine trebao ubiti papu Ivana Pavla II.

Biblija spriječila smrt

M. H. je udovičin sin jedinac. Tražio je da ide u vojsku i poslali su ga na bojno polje za vrijeme rata 1973. godine. Tražio je u Gospinoj crkvi džepnu Bibliju koja će ga štiti od opasnosti. I metak ga je na ratištu pogodio, ali nije bio smrtonosan. Biblija je spriječila da ga pogodi u srce. Putanja metka, koji je napravio rupu na Bibliji, vodi do riječi u Bibliji: „Pa tko će vam nauditi, ako budete zaneseni za dobro? Što više, blago vama ako biste trpjeli zbog pravednosti! Nemojte se od njihove prijetnje ni zastrašiti ni zbuniti“ 1 Pet 3,13.14.

Sljedeći primjer podsjeća me na Isusove riječi: „I ja vam velim: ustrajno molite, i

dat će vam se! Tražite, i naći ćete! Kucajte, i otvorit će vam se!“ Lk 11,9.

Ne boj se, ja ću te ozdraviti

Priča o. Konstantin: Kako je ova gospođa plakala! Bile su to suze! Gorko je plakala na oltaru. Približio sam joj se i upitao je što je tako pogriješila. Odgovorila mi je da joj je teško palo jer joj Gospa nije pomogla. Po njezinu mišljenju, Gospa je učinila mnogo za druge, ozdravila ih, ali ne i njezin rak u vratu. „Moja su djeca mala i trebaju moju pomoć, a liječnici mi predviđaju još samo 40 dana“. Ja sam joj zajamčio – nastavlja o. Konstantin – ako bude žarko molila ove noći, a i ja ću tražiti pomoć od Gospe, sigurno će pomoći. Podijelio sam joj bolesničko pomazanje.

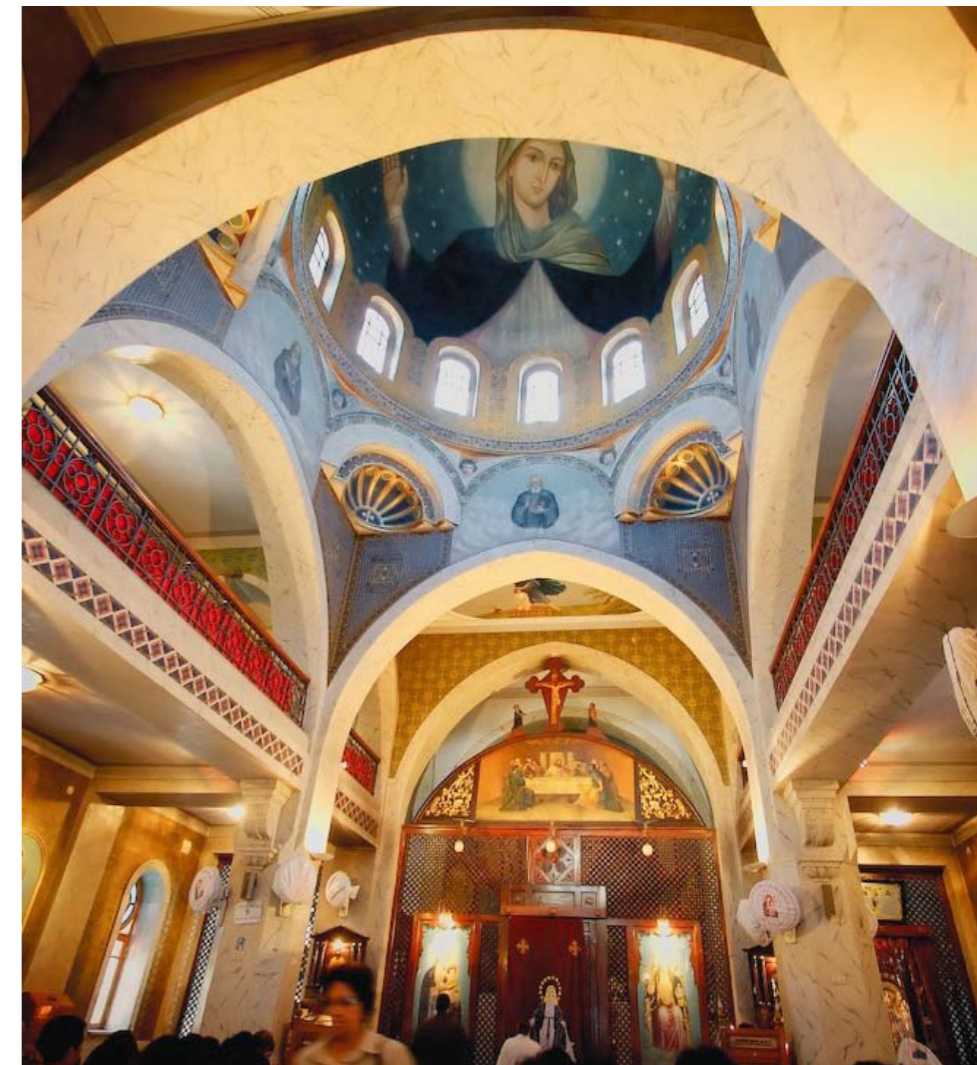
Te noći gospođa je molila i tražila pomoć od Gospe. Zaspala je plačući. Gospa je došla k njoj i u jednom tonu sućuti obećala: „Ne boj se, ja ću te ozdraviti“. Gospa je svojom rukom dodirnula njezin vrat, iščupala rak i stavila ga u jedan sandučić u sobi. Idući dan gospođa je sva radosna požurila u crkvu

noseći tumor umotan u jednu maramicu...

U Bibliji nema suvišnih riječi, iza svake stoji Bog. To pokazuje i sljedeći primjer.

Istopio bi se i željezni most

General George Habib dospio je, u blindiranim kolima, na neprijateljsku crtu. Vodio se rat između Židova i Arapa. Židovi su napalm-bombama napali cijeli sektor i od temperature od 3.000 °C istopio bi se i željezni most, a ne samo blindirana kola. Našavši se u takvoj pogibli, general je triput iz dubine srca zavapio Isusu da mu pomogne. Uspio je izići iz kola. Našao se izvan neprijateljske vatre i završio u bolnici. Pitao sam generala – govori o. Konstantin – što je činio dok je vodio svoje trupe. Rekao je, da je molio 91. psalam: Ti što počivaš pod zaštitom Višnjega, što počivaš u sjeni Svemogućega, reci Jahvi: Zaklone moj, utvrdo moja! Bože moj, u koga se uzdam. Jer on će te osloboditi od zamke ptičarske, od kuge pogubne. Svojim ćete krilima zaštititi, i pod njegova ćeš se krila skloniti Vjernost je njegova štiti i obrana...

>> Nastavak sa str. 13

pitala gdje stanuje, pozvao ih je da dođu k njemu i oni su se odazvali i do kasno ostali s njim. Isus je tu, na zemlji, Bog koji je postao čovjekom, da ti možeš s njime hrvatski razgovarati, da ga možeš susresti, vidjeti, čuti. On je tu, s tobom.

Bio sam već svećenik, ali dugo nisam mogao kazati gdje je zapravo Bog. Jednom sam prilikom, boraveći u sobi, rekao: Isuse, odlučio sam petnaest minuta biti u tišini, i samo ću vjerovati da si ti tu i kao što znam da imam dušu a ne vidim je, tako vjerujem da si tu jer si duh i duša. Tako u miru čekat ću petnaest minuta i ako ne vidim da si zbilja ovdje, da smo uistinu komunicirali, razgovarali, prestat ću biti svećenik. Tako sam rekao Isusu. Tada sam sjedio i u tišini sjedio petnaest minuta. Nakon te sabranosti postao sam drugi čovjek, toliko da nisam mogao vjerovati. Pucao sam od sreće, Bog postoji, to je istina. Tada sam pošao dalje, odlučio sam kroz tri tjedna svaki dan klečeći moliti i molio sam Isusa da se ispunim Duhom, kao sveti Franjo, sv. Dominik, sv. don Bosco i svi sveci. Želim biti svet, želim da ljudi na meni vide da Bog postoji, da, kad me čuju, kažu gle, ovo govori netko tko Boga poznaje, a ne onaj tko je samo o njemu slušao studirajući teologiju. Tri sam tjedna tako činio i, sjećam se, oko ponoći sam rekao: Kriste, prošlo je tri tjedna, pokaži mi se, kao što si se pokazao sv. Franji, djeci u Međugorju, Bernardici u Lurdu... Ako si se mogao njima pokazivati, zašto ne možeš meni! Čekao sam, a ono ništa. Kad nisam dobio odgovora, otišao sam spavati s mišlju da nikad više ne ću moliti. Nisam mogao zaspati, stalno sam se vrtio, a nešto mi je govorilo: Za-

što još ne moliš?, no ja nisam htio. Kako nisam mogao zaspati, opet sam kleknuo pred križ i rekao Isusu da ima šansu sve popraviti. Govorio sam: Molim te, Isuse, pokaži mi se; Isuse, jesi li tu? Dok sam klečao, ništa se nije događalo. Tada sam sjedio na pete i kazao Isusu da ću do kraja života tako moliti, pa da vidimo komu će dosaditi. Taj čas čuo sam glas i riječi *Salvator mundi, ego son Salvator mundi* – ja sam Spasitelj svijeta. Iza toga sam osjetio takvu milinu u sebi, takvu Isusovu prisutnost, kao da su se srušili svi zidovi između Neba i mene. U taj čas vidio sam sve studente s kojima sam godinama radio, svi su bili tu. Nisam mogao vjerovati da je to moguće, ali otada znam da Isus postoji, da je s nama. Imam kapelicu u kući i čim dođem na vrata pitam: Isuse, kako si? Zagrlim ga i kažem mu: Isuse, idemo u Međugorje, tamo žive mladi, želim im pokazati da ti živiš, hajdemo sad tamo, idemo zajedno.

Isus je sa mnom

Želim vam reći ovo: Duhovna obnova znači to da ti postaješ sve jači i jači i sposobniji vidjeti Isusa. To vam je kao kad hoćete igrati, npr. nogomet, rukomet, košarku, tenis. Kad prvi put igraš, ne ide, i ti, ljutito, baciš loptu i reket. Ali ako svaki dan treniraš, ide sve bolje i bolje i jednostavno vidiš da možeš postati vrhunski nogometaš, rukometaš, odbojkaš... Možeš ako hoćeš, samo moraš vježbati. Isto je i u duhovnom životu. Ako danas, dragi mladi prijatelju, pokušas Isusa vidjeti i to nastaviš u duhu vježbati – nakon tri-četiri dana osjetit ćeš: Isus je sa mnom. Tebe će to toliko promijeniti da ćeš posve drukčije gledati život

i počet ćeš drukčije živjeti. Sada šutimo jednu minutu, a kažete Isusu: Isuse, želim čuti kako ti izgovaraš moje ime. Probaj slušati kako Isus izgovara tvoje ime, jer Isus je tu, da nije njega ne bi bilo ni tebe. Mirno mislite: Isuse, ja znam da si tu, kao što znam da su ove misli koje smo slušali tu, ne vidim ih ali misao vidim očima duše, i tebe vidim očima duše, samo to recite: Ja znam, ti si tu, kako da te dokučim. Ustraj i vidjet ćeš, postaješ sve bolji i sve sposobniji, kao da vježbaš. Sad pitaj Isusa: Isuse, voliš li me? Zašto si me stvorio? Slušaj u sebi kako će ti reći: Ne boj se, bit ćeš tamo gdje sam ja, ja te ljubim, ja sam ti dao tvoju dušu, ja sam tebe poslao u Međugorje. Ne boj se, ja sam tebe stvorio, ja sam tebi darovao tebe, ja sam za tebe umro na križu, ja te volim, ne boj se. Slušaj kako ti Isus kaže: Ne boj se, ja sam s tobom. Vidjet ćete kako će vas to osloboditi od teških depresivnih misli, od strahova, od užasa, od suicidalnih misli. Ti, Isuse, mene voliš, ti izgovaraš moje ime – to te oslobađa. Slušaj Isusove riječi: Ne boj se, živi, bit ćeš vječan, bit ćeš zauvijek.

Probajte pitati Isusa: Isuse, a gdje ti stanuješ? kao što su ga u Evanđelju pitali, i čut ćeš kako ti kaže: Upravo tu, pred tobom i želim biti s tobom. Tamo gdje stanuje tvoja duša, tamo stanujem ja, kaže Isus, ne boj se, nisi nikad sam, ja sam s tobom i ja te volim. Isus je netko živ koji te voli, prijatelju dragi, i ne boj se, on ti sve oprašta, on te nikad ne će ostaviti. Mogu te ostaviti i majka i otac, ali on ne će nikad. Mogu te napustiti prijatelj, žena ili muž, ali Isus nikad. Vjerujem, on te voli i to je tvoja sigurnost da ćeš uvijek uspjeti u životu. Pokušaj još slušati što ti Isus govori.

MJESTO GDJE SE SUSREĆU SRCA

Početak kolovoza u Međugorju posebice je živ. Tih dana ova župa pripada mladima iz cijeloga svijeta. Žega ih ne ometa u molitvi, slušanju svjedočenja, vlastitom svjedočenju. Zajedničko svima jest, tako bez iznimke svjedoče, što se doma vraćaju ispunjeni različitim Božjim darovima. Djelić njihovih pripovijesti donosimo u ovom tekstu.

Huanita Dragičević

Zovem se **Roderick Jones**, benediktinac sam iz Engleske. Dugo godina hodočastim u Međugorje. Dolazim zato jer je ovo mjesto radosti i mira. Ovdje na poseban način doživljam Gospinu nazočnost i svako me hodočašće učvršćuje u mom svećeničkom služenju. Da budem iskren, za mene je uvijek izazov kako u svakidašnji život staviti ono na što nas sve minule godine Gospa poziva. Svaki dan mi je dar Božji, dar koji me obvezuje na sve dublje osobno obraćenje.

Međugorje je mjesto gdje se susreću srca, gdje je moje srce, po milosti koju ovdje nalazim, svakim danom otvorenije Srcu Isusovom. To je ono što trebamo podijeliti s ljudima koje susrećemo na svom putu; a samo ako znademo koliko Bog ljubi svakog od nas ponaosob, tu istu ljubav možemo dijeliti s drugima, s bližnjima. To je obraćenje, a obraćenje je životni proces, put koji traje cijeloga života. Vjerujem u obećanja koja su nam dana i koja mi ovdje dajemo – Gospa nas uči da, upravo po tom daru ljubavi koji nam Bog daje, i mi tu ljubav možemo živjeti i dijeliti je s drugima. To je dar, Božja ljubav je dar. Ovdje učimo živjeti svoju vjeru, s velikom zahvalnošću zbog svega onoga što nam Bog ovdje daje. Sve nas to u Međugorju Gospa uči i zato se uvijek iznova u nj vraćam.

Djelić raja

Ime mi je **Jose Manuel Himenes**, svećenik sam iz biskupije Tepic u Meksiku. Presretan sam što sam na ovom hodočašću vratio radost na svoje lice i što je radost ponovno ušla u moje srce. Zahvaljujem narodu u župi Međugorje, koji nas je primio tako otvorena i topla srca i pružio nam divno gostoprimstvo. Ovdje se budi s molitvom na usnama, ovdje se odlazi na počinak s molitvom na usnama, i zbog toga se radost vratila u moj život. S vama dijelelimo našu zajedničku Majku, našu zaštitnicu Gospu Guadalupsku. Vama smo donijeli našu Majku Gospu od Guadalupe, a svojim kućama nosimo Majku i Kraljicu Mira.

Zovem se **Karolina Geuara**, iz Meksika sam, iz države Gualahato. Moj suprug i ja već šest godina organiziramo i pratimo hodočašća u Međugorje i zbog toga smo jako sretni i ponosni. Ono što je posebno ovdje u svetištu Kraljice Mira, što ne možemo naći u drugim mjestima, jest osjećaj da se nalazimo u djeliću raja, to je takva ljubav, takva radost, takav mir – ovdje je tako među svima nama. Ovdje se živi katalička vjera, žive je pojedinac i zajednica bez ustezanja.

Ja sam **Jenny**, podrijetlom sam iz Dominikanske Republike, a živim u Miamiu, u SAD-u. Prvi sam put u Međugorju i neću pretjerati ako ponovim ono što je kazala moja prijateljica Karolina: Međugorje je istinski djelić raja. Premda je tako, ipak je ovo raj na zemlji pa još uvijek imamo vremena postati svjesni onoga što smo učinili u dosadašnjem životu. Imamo vremena razmisliti i pokajati se. A ono što je bitno, jest da u sakramentu pomirenja pronademo mir s Bogom, mir s drugima i sa samim sobom. Sretna sam što sam na ovome hodočašću uspjela upoznati svoju pravu Majku, Kraljicu Mira. Sretna sam što sam upoznala ovaj djelić raja i vraćam se sretna što ću svoje iskustvo moći podijeliti sa svojim bližnjima.

Srce ispunjeno Božjim darovima

Došla sam iz Greterra u Meksiku, ime mi je **Juanita Torres**. Sretna sam što sam imala tu sreću da već treći put mogu hodočastiti u Međugorje. Ponovno sam osjetila duboki mir, doživjela veliku radost i pronašla samu sebe. Na ovo sam hodočašće pošla s namjerom da pronađem odgovore na neka osobna pitanja, kao i na pitanja koja se odnose na moju domovinu i moj narod. U mojoj zemlji u ovom se vremenu događaju teške stvari; nažalost, legaliziran je abortus i svim srcem predat ću se borbi protiv toga jer sam u Međugorju našla odgovore kako razumjeti taj problem, kako pristupiti ljudima i kako im svojim svjedočanstvom pomoći. Neka vas sve Bog blagoslovi i, Međugorje, hvala!

Ja sam **Iria Solano**, rodnom sam iz Kostarike, a u Međugorje sam došla sa skupinom iz Meksika. Sretna sam što sam ovdje i što mogu reći da nije samo Eva upoznala raj. Ovdje je stvarno Nebo prisutno i iskustvo koje se ovdje stječe uistinu je nestvarno. U srcu nosim mnogo, mnogo darova za obitelj i prijatelje. Ne govorim o materijalnim darovima, već o milostima koje sam primila. Zahvaljujem župljanima i našim domaćinima koji su nas srdačno primili.

Ime mi je **Janny Largo**, iz Los Angelesa u Kaliforniji sam. Drugi sam put u Međugorju i želim vam iskreno priznati da sam prvi put došla samo zbog svoje sestre blizanke Jimi, koja je toliko željela da dođem. Tada, prvi put, došla sam zatvorena srca. Ovo hodočašće otvorilo je moje srce i doma se vraćam srca ispunjena Božjom nazočnošću. Jedva čekam da se sa svoje dvije sestre vratim doma kako bismo naše darove podijelili s obitelji i prijateljima.

Ja sam **Jimi**, Jannyna sestra blizanka. Četvrti sam put u Međugorju i moram vam priznati da je svaki put iskustvo bilo drugačije. Zahvaljujem Bogu i Gospi koji su mi omogućili da dođem i da se produbi moj odnos prema njima. Od svoga prvog hodočašća u Međugorje osjećam da stalno činim korake na putu svoga osobnog duhovnog rasta, upravo onako kako je o obraćenju govorio jedan svećenik, uspoređujući ga s lukom – skida se ljuska po ljuska. Bog želi da prema njemu budemo trajno otvoreni, da mu otvorimo svoja srca, Bog nas poziva da postanemo osobe molitve kako bismo svoj mir mogli podijeliti sa svojom djecom, sa svojim bližnjima, a vrlo je bitno da svoju vjeru svjedočimo pred svojom djecom kako bi se ona mogla, od malih nogu, upoznati sa živim Bogom. Ovaj put na poseban me način dirnulo to što sam postala duboko svjesna Božjeg milosrđa. I ono što mi je jako, jako bitno jest da su, nakon mnoge godina molitve, i moje sestre prihvatile doći sa mnom u Međugorje. Zahvaljujem župljanima Međugorja što nas primaju tako otvorena srca.

(Prevela Anka Blažević)

PUTOVI BIJELI

fra Miljenko Stojić

“Svi putovi vode u Rim”, tako je glasila izreka kojoj su me učili u srednjoj školi. Zapamtio sam je unatoč različitim bubama u glavi. I nisam se pokajao. A danas, kamo danas vode putovi? Možda opet u Rim, ali bih prije rekao da vode na neke druge strane. Barem bi oni htjeli da to tako bude. Tko su sad ti oni? Bit ću iskren pa reći da ne znam. Uostalom, nije ni važno. Pustimo imena, gledajmo djelovanje. Svatko onaj tko ide lošim putevima kroz život, pripada njihovoj skupini. Lako ju je prepoznati. To je kao na ribarenju. Baciš mrežu, sjediš lijepo u hladu i gledaš što će se uloviti. Mreža je, naravno, humano i, za nas kršćane, kršćansko učenje, za neke druge njihovo. I što je tu loše? Ništa, loše je samo kad sekularizacija digne glavu i pretvori se u sekularizam. Zabrani tada spominjanje Boga, i kršćanskoga i svačijega, a na njegovo mjesto stavi sebe i tepa da je to tada građansko društvo. Jakih građana, reklo bi se današnjim slangom.

Ali nisu samo naši duhovni putovi prepuni rupa i njihova nastojanja da to tako i ostane. Takvi su i ovi zemaljski. Gledam ove što vode rijeke hodočasnika do Kraljice mira. Kao da su iz nekog drugog stoljeća, a ne ovog našega. Dobro, bio je komuniizam, bio je rat, još je međunarodna zajednica. Sve nevolja do nevolje. Ipak, nije u najmanju ruku pristojno tako dočekivati nebrojene hodočasnike i namjernike. Složit će se u ovom izričaju sa mnom vjerojatno i međunarodna zajednica. Ta toliko je puta čula kako njezini građani ponav-

ljaju upravo to. Da, samo kolika je njezina krivnja? Sjećamo li se kako su joj tenkovi i borbena vozila orala po našim prometnicama, a njima se nije plaćalo za to? Sjećamo li se kako nam je tim istim tenkovima orobila i zatvorila banku da se ne bismo slučajno gospodarski podigli i obogatili. Mogli bismo se, naime, umisliti i izgubiti dušu zbog novca. Hvala, međunarodna zajednico. Sjećamo li se drugih sličnih stvari? Vjerojatno jesmo, jer to nije tako davno bilo. Dometnimo još samo da su nam promijenili i zakone, tako da novca za obnavljanje cesta jednostavno nema, a kad ga i ima ne možemo njime upravljati kako hoćemo. I sad što je tu je. Nije nam nikakva utjeha što i njihovi građani deru postole na tim istim putevima. Ovo je naša zemlja i trebamo je urediti kako treba unatoč svim ostalima.

Možda jednoga dana pobijedi logika kapitala pa dobijemo lijepe ulaze i izlaze iz mjesta gdje Kraljica mira neprestano govori svijetu. Njemu će biti dobro, jer će se tako lakše oplodivati, a nama, kojima do njega i njegove logike nije stalo, bit će to prilika u još većem miru i jednostavnosti razmišljati o riječima naše Gospe. Ipak, dok razmišljanja, ma čija ona bila, o potrebi suvremenih cesta, potrebi suvremenih parkirališnih mjesta, ne pobijedi u glavnima, pokušajmo izgraditi one važnije putove. Točno, polazimo od onog vidljivog. Koliko smo samo hodočasnika zapazili da po svakom vremenu pješice, počesto bosu, idu prema svojoj Kraljici mira? Svidalo se to nekome ili ne, ima ih puno. Međutim,

na tom putu moraju se boriti ne samo s vremenskim uvjetima i prostornom udaljenošću, već i s dračom, ostrim kamenicama, vozilima koja prozjuje centimetar kraj njihove noge ili glave. Sve je to samo zbog toga što nismo izgradili tzv. hodočasnike putove. Ne traži se ništa posebno, samo toliko prostora da čovjek neometano može ići naprijed. Netko će reći da je sve to povezano s onim drugim putevima. I jest i nije. Tko nam smeta duž ograde naše kuće ili našega posjeda urediti takvu stazu!? Ne će nas to puno stajati, možda ni malo novca, tek koji sat posla. Ako rekнем da će Bog biti zadovoljan time, nisam ništa novo rekao. Naravno da hoće. Jednoga dana, ako već nije, i nama će zatrebati jedan takav put. Ne može se živjeti bez nauka Kraljice mira, ma koliko se trudili sve to prebrisati krpom nebrige.

Reče mi danas čovjek u razgovoru da su mu suborca ubili kad je pao Široki Brijeg u veljači 1945. Njima zarobljenima i smještenima u samostansku prostoriju bilo hladno i on na se obukao habit koji je bio na vješalici. Čim su ga partizani spazili tako uređenoga, poslali su ga tamo kamo su poslali i one kojima je to bilo redovničko, službeno odijelo. Kakve ovo veze ima s govorom o putevima? Čini mi se da ima. I ovo je jedan put, naš i njihov. Naš put obilježen je molitvom, a njihov krvlju. Velik raspon, ali je život takav. Onome tko se odjene pravim vrijednostima ne će uvijek ići lako u životu. Međutim, njega će se pamtit, a druge zaboravljati. Znam, iskusi smo to u životu. Kad jesmo, nemojmo zaboravljati. Probisvijeti prolaze, a svi putovi i nadalje vode u Rim, oprostite, vode prema sreći, uspjehu, Bogu. Treba ih samo prepoznati i zaputiti se, ne gledajući na žuljeve, neuređene staze, neodgovorne vozače.

Sve o događajima u Međugorju i odjecima u svijetu i Katoličkoj Crkvi čitajte u novom

mjesečniku - Glasniku mira.

Čitajte i preporučite drugima

Glasnik mira, mjesečnik

Informativnog centra “Mir”

Međugorje.

Suradujte u Glasniku mira,

pišite nam o svojim iskustvima.

Pretplatite se na Glasnik mira.

Godišnja pretplata (12 brojeva):

30 KM/120 Kn

RADIOPOSTAJA MIRA MEĐUGORJE

Jajce 87,8 Mhz
 Mostar 100 Mhz
 Banja Luka 107,8 Mhz
 Hercegovina 101,5 Mhz
 Lašvanska dolina 100 Mhz
 Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
 Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
 Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
 Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
 Zepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
 Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
 Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
 Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
 Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
 Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
 Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
 Gospić trg 1
 88266 Međugorje,
 Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
 ++387 36/653-326 glavni tehničar
 ++387 36/653-310 marketing
 Faks: ++387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
 www.medjugorje.hr

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
 Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
 Tijekom dana Susreti po dogovoru
 Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
 17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
 17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
 18 h Sv. Misa
 19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
 Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
 Tijekom dana Susreti po dogovoru
 Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
 17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
 17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
 18 h Sv. Misa
 19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
 21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
 Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
 Tijekom dana Susreti po dogovoru
 Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
 17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
 17 h Krunica
 - U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
 - U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
 - U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
 18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
 19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
 Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
 Tijekom dana Susreti po dogovoru
 Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
 14 h Križni put uz Križevac
 17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
 17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
 18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
 19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
 Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
 Tijekom dana Susreti po dogovoru
 Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
 17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
 17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
 18 h Sv. Misa
 19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
 21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. Misa na hrvatskom
 Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
 Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
 Tijekom dana Susreti sa svjedocima
 Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
 14 h Krunica na Brdu ukazanja
 17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
 17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
 18 h Sv. Misa
 19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Medjugorje

